

NORBERG

Norbergs Kommun

Årsredovisning 2016

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	Sida
Kommunstyrelsens ordförande	3
Förvaltningsberättelse	4
Vision för Norberg 2015	4
Finansiell analys	5
Personalekonomisk sammanställning	18
Finansiella rapporter	29
Resultaträkning	29
Finansieringsanalys	30
Balansräkning	31
Noter	32
Verksamhetsberättelser	39
Kommunfullmäktige	39
Kommunstyrelsen och allmänna utskottet	42
Kultur-, idrotts- och fritidsutskottet	48
Barn- o utbildningsutskottet	54
Socialutskottet	61
Tilläggsupplysningar	71
Redovisningsprinciper	71
Ord och begrepp	73
Drift- och investeringsredovisning	77
Sammanställd drift- och investeringsredovisning	77
Total driftredovisning	78
Total investeringsredovisning	81

Något om Norberg

År	2016	2015	År	2016	2015
Befolkning och politik			Ekonomi (mkr)		
<i>Folkmängd 31/12</i>			<i>Verksamheten</i>		
0 - 5 år	359	366	Nettokostnader	-319	-292
6 - 15 år	598	595	Avskrivningar	-11	-11
16 - 18 år	215	182	Skatteintäkter	248	245
19 - 44 år	1 572	1 619	Generella statsbidrag	117	65
45 - 64 år	1 555	1 569	Finansiella poster	-2	-2
65 - 79 år	1 131	1 101	Resultat	33	5
80 - år	365	371			
Summa	5 795	5 803	<i>Investeringar</i>		
			Nettoinvesteringar	20	22
<i>In- och utflyttning</i>			<i>Balansräkningen</i>		
Inflyttning	647	705	Tillgångar och skulder		
Utflyttning	629	616	Anläggningstillgångar	157	150
Flyttningsnetto	18	89	Omsättningstillgångar	147	150
			Långfristiga skulder	80	91
<i>Födda och döda</i>			Kortfristiga skulder	110	129
Födda	51	61	Eget kapital	86	53
Döda	77	72			
Födelsenetto	-26	-11	Soliditet	28,67%	17,67%
Summa flyttningsnetto och födelsenetto					
	-8	78			
Arbetsmarknad			Personalkostnader med mera		
Öppet arbetslösa	4,20%	6,00%	Personalkostnader (mkr)	230	203
Andel i arbetsmarknadsåtg	4,20%	4,70%	Antal anställda	675	628
			varav tillsvidareanställda samt längre		
Arbetsökande totalt	10,80%	13,30%	vikariat (vik med månadslön)	473	442
			därav kvinnor	84%	86%
Mandatfördelning			Antal årsarbetare	426	398
Valår	2014	2014	Frisknärvaro (%)		
Vänsterpartiet	7	7	Frisknärvaro	92,8	93,2
Socialdemokraterna	12	12			
Moderaterna	2	2	Sjuklönekostnader (mkr)	3,9	3,7
Centerpartiet	2	2			
Miljöpartiet	1	1			
Folkpartiet	1	1			
Sverigedemokraterna	4	4			
Partiet Norbergs framtid	2	2			
Summa	31	31			
Skattesats					
Kommunalskatt	22,66	22,66			
Landstingsskatt	10,38	10,38			
Församlingsavgift	1,29	1,29			
Begravningsavgift	0,33	0,33			
Summa	34,66	34,66			

Kommunstyrelsens ordförande

År 2016 är tionde året i rad som Norbergs kommun gör ett positivt ekonomiskt resultat, 33 mkr. Att få möjlighet att skriva den meningen – tionde året i rad med ekonomiska överskott – känns väldigt bra. Det är inte en slump utan beror på ibland tuffa politiska prioriteringar, ett tråget arbete med effektiviseringar och kvalitetsförbättringar i våra verksamheter och en ansvarstagande ledningsgrupp för kommunen.

Den största delen av årets överskott beror på en viktning av statsbidragen från regeringen till kommuner som tar stort ansvar för flyktingmottagandet. Pengarna ska vara en kompensation för kostnader som inte täcks av schablonbidragen från staten och för de satsningar som en kommun som växer snabbt behöver göra. Överskottet tillfaller kommunens egna kapital och kommer att användas till de investeringar som behöver göras, ombyggnationen av Tallens förskola och så förstås till den efterlängtdade idrottshallen.

Att kommunen gör ett ekonomiskt överskott, alltså gör av med något mindre pengar än vi får in, är helt nödvändigt. Precis som att familjeekonomin behöver gå plus över tid för att ha pengar över när huset ska målas om eller en annan bil ska införskaffas behöver kommunen ha pengar på banken till investeringar och fastighetsunderhåll. Kommunen kunde investera för ca 20 mkr förra året och det var välbehövligt.

Det gångna året har innehållit invigning av nya verksamhetslokaler på Fågelvägen, invigning av det nya, fina köket på Björkängen liksom den nya förskoleavdelningen på Blåsippans förskola. Arbetet med att ge fler möjlighet till fiberanslutning fortsätter, liksom digitaliseringen av kommunens verksamheter. Där har vi mycket kvar att göra.

Tack vare engångspengarna från regeringen för flyktingmottagandet har vi kunnat bevilja medel till många olika projekt med syfte att hjälpa människor ut i samhället, skapa gemenskap, bättre studieresultat och en mer aktiv fritid. Det känns jättekul och kommer att betyda mycket för både nya och gamla norbergare. En mindre, men ack så viktig nyhet under 2016, är att räddningstjänsten nu har möjlighet att hjälpa till vid hjärtstopp i väntan på ambulans. Det kan, om oturen är framme, betyda mycket för den som drabbas.

Kommunfullmäktige beslutade att vi från årsskiftet inte längre ska tillhöra den näringslivsbefrämjande organisationen Tillväxtgruppen Norra Västmanland (TVG). Istället har vi ett nytt utskott under Kommunstyrelsen, Demokrati- och Samhällsutvecklingsutskottet. Syftet är att samla olika tillväxtskapande verksamheter under en gemensam chef (Daniel Magnusson) för att öka dynamiken, hitta de berömda synergieffekterna och kunna ge både invånare och företagare en snabbare och mer samlad service. Vi återkommer med mer information om det.

Vi, årets båda kommunalråd, vill framföra ett stort och varmt tack från kommunstyrelsen till all personal i alla verksamheter som arbetat hårt under året för att nå de mål som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen satt upp. Vi har inte lyckats med allt men med mycket. Det är bra - inte bara för att det ser bra ut i en årsredovisning, utan för att det betyder hög och bra service till dem som kommunen är till för; vi kommuninvånare.

Åsa Eriksson (S) & Johanna Odö (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Vision för Norberg

Under planeringen inför år 2016 gällde fortfarande vision 2015 för Norbergs kommun. Kommunfullmäktige beslutade i januari 2016 om en ny vision för Norbergs kommun, Norberg 2025.

Vision 2025

Norberg - den växande kommunen som är tillgänglig, trygg och utvecklande för alla. Mångfald är den självklara drivkraften för hållbar utveckling. Till visionen är fyra strategiska områden kopplade och de utgör plattformen för det fortsatta målarbetet. De strategiska områdena samt de övergripande målen för åren 2016 – 2018 är:

Den tillgängliga och attraktiva kommunen

1. Invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen och kan påverka den egna livssituationen.
2. Invånarna är trygga i livets alla skeenden.
3. I Norberg tas alla förmåga tillvara och det finns goda möjligheter till livslångt och livsvitt lärande.
4. Norberg är en digitaliserad och innovativ kommun.

Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling

5. Natur- och miljöarbete gör det enkelt att göra klimatsmarta val i vardagen.
6. Norberg har ett varierat och blomstrande näringsliv.
7. I Norberg har alla invånare en god hälsa med attraktiva och hälsosamma boendemiljöer.

Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring

8. I Norberg finns ett brett utbud av fritids- och kulturupplevelser och möjlighet till ett aktivt och varierat föreningsliv för alla.
9. Norberg är en utvecklad arrangemangs- och besöksort.

Kommunen – en attraktiv arbetsgivare

10. Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare med engagerade, nöjda och stolta medarbetare.

Vision 2015

Norberg är en välskött kommun med ett stort kulturarv i ryggen och siktet på framtiden. Våra ungdomar är väl förberedda för framtiden, med goda kunskaper och tro på sin förmåga. Kvalificerad vidareutbildning finns på hemmaplan för livslångt lärande. I Norberg finns ett varierat och dynamiskt näringsliv. Små och stora företag utvecklas, kreativitet och entreprenörskapande karaktäriserar kommunen.

Vår levande, unika kulturmiljö tillsammans med en satsning på rekreation och hälsa är tillväxtfaktorer som har lett till att den nationella och internationella turismen har ökat. Hela kommunen har en levande boendemiljö med attraktiva bostäder hållbara i ett ekologiskt perspektiv.

Alla verksamheter är miljöcertifierade och kommunen framstår som en modell för andra kommuner. De väl utbyggda kommunikationerna innebär att invånarantalet ökat och att människor kan bo och verka i Norberg. Den kommunala servicen håller hög kvalitet och människor är delaktiga och har inflytande.

Följande tre inriktningsmål till Vision 2015 är beslutade av kommunfullmäktige:

- Norberg ska ha delaktiga och engagerade medborgare som gör kultur-, idrotts- och fritidslivet unikt.
- Våra ungdomar ska ha goda kunskaper när de lämnar skolan och ser framtiden an med tillförsikt.
- Norbergs befolkning och näringsliv ska växa i en hållbar miljö.

Måluppfyllelse

Implementering av den reviderade styrmodellen pågår. Från och med uppföljning av år 2017 kommer förutsättningar att finnas för att göra en samlad bedömning av uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål. Måluppfyllelse per utskott redovisas i respektive verksamhetsberättelse.

Finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ekonomisk ställning för Norbergs kommun används en finansiell analysmodell som utvecklats av Kommunforskning i Västsverige. Modellen utgår ifrån fyra viktiga finansiella perspektiv. Dessa är resultat, kapacitet, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Målsättningen är att utifrån analysen identifiera Norbergs kommuns finansiella möjligheter och problem och därigenom kunna klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

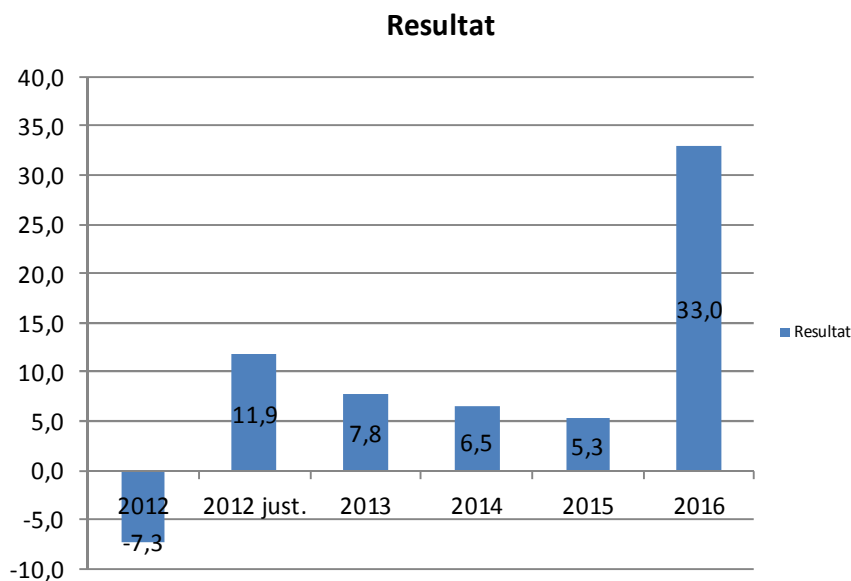
Resultat och kapacitet

Årets resultat

Kommunen redovisar ett positivt resultat på 33,0 mkr, varav 25,3 mkr avser resultateffekten av ej förbrukade statsbidrag för flyktingmottagande. Exklusive resultateffekten av extra medel för flyktingmottagande med 25,3 mkr redovisas ett resultat på 7,7 mkr.

Resultatutveckling

Norbergs kommun har redovisat överskott fyra av de fem senaste åren. För år 2012 redovisades ett överskott på 11,9 mkr exklusive en extra nedskrivning av värdet på verksamhetsfastigheter. Det redovisade resultatet var ett underskott på 7,3 mkr

Nettokostnadsandel

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan intäkter och kostnader. Ett vanligt resultatmål är 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag. Omvänt innebär ett budgeterat överskott med 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag att nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag inte ska överstiga 98%. Årets resultat på 33 mkr motsvarar ett överskott på 10,1% och därmed en nettokostnadsandel på 90,9%.

Norbergs kommun – Årsredovisning 2016

Nettokostnadens andel av skatteintäkter och generella statsbidrag (procent)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Verksamhetens nettokostnad	92,5	97,8	91,1	93,1	94,0	87,5
Avskrivningar	4,4	4,3	4,1	3,8	3,6	3,0
Finansnetto	1,2	0,5	2,0	0,9	0,6	0,4
Nettokostnadsandel	98,0	102,6	97,3	97,8	98,3	90,9

Kostnads- och intäktsutveckling

För att långsiktigt ha kontroll över kostnadsutvecklingen och klara en god ekonomisk hushållning är det viktigt att verksamhetens nettokostnader inte ökar snabbare än intäkterna. Årsbokslutet visar att skatteintäkter och statsbidrag ökar snabbare än nettokostnaderna, extra statsbidrag för flyktingmottagande inkluderade. Detsamma gäller om det extra statsbidraget för flyktingmottagande exkluderas. Detta under förutsättning att även de ökade kostnaderna på 12,2 mkr motiverade utifrån det extra bidraget exkluderas.

Finansnettot har förbättrats med 0,4 mkr, vilket i huvudsak beror på minskade finansiella kostnader.

	2015	2016	Förändring	
			Mkr	%
Skatteintäkter och statsbidrag	310,0	364,8	54,8	17,7%
<i>varav extra statsbidrag för flyktingmottagande</i>	<i>3,1</i>	<i>37,5</i>	<i>34,4</i>	<i>1100,1%</i>
<i>varav övrig förändring</i>	<i>306,8</i>	<i>327,3</i>	<i>20,4</i>	<i>6,7%</i>
Verksamhetens nettokostn inkl avskrivningar	-302,6	-330,1	-27,5	9,1%
Finansnetto	-2,0	-1,6	0,4	-20,0%
Resultat	5,3	33,1	27,7	522,4%

Nettokostnader

Nettokostnaderna för kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har totalt ökat med 10,5 mkr eller 3,5%.

Kommunfullmäktiges nettokostnader har ökat med 9,9%. Den största ökningen avser NVK. NVK beviljades en ombudgetering med 3,0 mkr från år 2015 till år 2016 för senarelagd asfaltering.

Vad gäller NVE beror den stora procentuella ökningen på förhållandevis låga kostnader år 2015 till följd av bland annat föräldraledighet, vakanser och lågt nyttjande av budgeten för utveckling, medan nämnden har haft högre kostnader år 2016 till följd av utökad bemanning i kombination med högt nyttjande av budgeten för utveckling i samband med uppgradering av ekonomisystemet.

Vad gäller övriga poster beror ökningen främst på att budgeten för näringslivsbefrämjande åtgärder och upphandlingstjänster flyttades från kommunstyrelsens allmänna utskott till kommunfullmäktige inför år 2016, samt på underskottstäckning gällande SFI på ca 1 mkr. Inom kommunstyrelsen redovisar allmänna utskottet minskade kostnader, i huvudsak på grund av flytten av budgeten för näringslivsbefrämjande åtgärder samt upphandlingstjänster inför år 2016. Barn- och utbildningsutskottet redovisar oförändrade nettokostnader, men har under år 2016 disponerat medel ur det extra statsbidraget för flyktingmottagande. Socialutskottet redovisar ökade nettokostnader med 7,3 mkr, eller 6,2%. Ökningen avser i huvudsak äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen.

Norbergs kommun – Årsredovisning 2016

(mkr)	2015	2016	Förändr	Förändr %
Kommunfullmäktige	60,5	66,5	6,0	9,9%
<i>varav NVK</i>	<i>10,1</i>	<i>13,7</i>	<i>3,6</i>	<i>35,4%</i>
<i>varav NVU, gymnasieskola & vuxenutb.</i>	<i>32,8</i>	<i>31,3</i>	<i>-1,5</i>	<i>-4,6%</i>
<i>varav MBN</i>	<i>2,4</i>	<i>2,3</i>	<i>-0,1</i>	<i>-4,5%</i>
<i>varav SDR</i>	<i>4,8</i>	<i>5,1</i>	<i>0,3</i>	<i>6,3%</i>
<i>varav NVE</i>	<i>3,4</i>	<i>4,1</i>	<i>0,7</i>	<i>20,6%</i>
<i>varav övrigt</i>	<i>7,0</i>	<i>10,0</i>	<i>3,0</i>	<i>42,9%</i>
Kommunstyrelsen	240,1	244,6	4,5	1,9%
<i>varav kommunstyrelsen och allmänna utskottet</i>	<i>15,2</i>	<i>12,8</i>	<i>-2,4</i>	<i>-15,8%</i>
<i>varav kultur- idrotts- och fritidsutskottet</i>	<i>10,6</i>	<i>10,2</i>	<i>-0,4</i>	<i>-3,8%</i>
<i>varav barn- och utbildningsutskottet</i>	<i>96,9</i>	<i>96,9</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0%</i>
<i>varav socialutskottet</i>	<i>117,4</i>	<i>124,7</i>	<i>7,3</i>	<i>6,2%</i>
Summa	300,6	311,1	10,5	3,5%

Budgetavvikelser

Totalt redovisas ett överskott mot budget på 32,0 mkr.

Verksamhet	Budget	Utfall	Budget-
Belopp i mkr		161231	avvikelse
Kommunfullmäktige	-69,2	-66,5	2,7
Kommunstyrelsen	-245,9	-244,6	1,3
<i>Varav KS & allmänna utskottet</i>	<i>-12,8</i>	<i>-12,8</i>	<i>0,0</i>
<i>Varav kultur-idrotts- och fritidsutskottet</i>	<i>-9,9</i>	<i>-10,2</i>	<i>-0,3</i>
<i>Varav barn- och utbildningsutskottet</i>	<i>-98,5</i>	<i>-96,9</i>	<i>1,7</i>
<i>Varav socialutskottet</i>	<i>-124,7</i>	<i>-124,7</i>	<i>0,0</i>
Lönenämnden	0,0	0,0	0,0
Summa verksamheterna	-315,1	-311,1	4,0
Finansförvaltningen	316,1	344,1	28,0
Resultat/budgetavvikelse	1,0	33,0	32,0

Kommunfullmäktige redovisar ett överskott på 2,7 mkr, varav 2,3 mkr avser NVK. Överskottet för NVK beror bland annat på överskott på utförarenheterna. För NVU redovisas totalt ett överskott på 0,3 mkr. Det bör noteras att en underskottstäckning för SFI med 1,0 mkr ingår. Västmanland-Dalarna Miljö- och Byggnadsnämnd redovisar ett överskott på 0,6 mkr, huvudsakligen till följd av vakanser i samband med personalomsättning.

Kommunstyrelsen redovisar totalt ett överskott på 1,3 mkr. Allmänna utskottet redovisar sammantaget ett nollresultat. Kanslisektionen redovisar ett underskott på 0,9 mkr till följd av dubbla personalkostnader. För ansvarsförsäkringar redovisas ett underskott på 0,3 mkr. Underskotten vägs upp av bland annat lägre kostnader för facklig tid, lägre kostnader på enheten administration till följd av vakanser samt på att de medel som fördes över från kultur-idrotts- och fritidsutskottet inte har nyttjats fullt ut. Anslagen för utvecklingsmedel och medlemsavgifter visar totalt ingen avvikelse mot budget.

Barn- och utbildningsutskottet redovisar ett överskott på 1,7 mkr. Grundskolan redovisar ett underskott på totalt 3,1 mkr. Förskoleverksamheten redovisar ett överskott på 1,1 mkr. Det beror på att hyreshöjningen för den nya avdelningen Blåsippan började gälla från 1 september och inte vid årsskiftet som budgeterat. Utfallet för vikariepoolen blev dessutom lägre än beräknat. Övriga verksamheter redovisar ett överskott på totalt 0,3 mkr.

Socialutskottet redovisar ett nollresultat. Förvaltningschefen redovisar ett överskott på 1,0 mkr, vilket beror på att bufferten ianspråkats. Individ- och familjeomsorgen redovisar ett överskott på 0,8 mkr. Överskottet beror främst på lägre kostnader för placeringar samt lägre personalkostnader till följd av vakanser inom

Norbergs kommun – Årsredovisning 2016

myndighetsgruppen. Äldreomsorgen redovisar ett underskott på 2,4 mkr. Underskottet orsakas främst av höga kostnader bostadsanpassningsbidrag samt högre kostnader än beräknat för löner inom hemtjänst, särskilt boende och sjuksköterskor. Området för funktionsnedsatta redovisar ett överskott på ca 0,7 mkr. Överskottet beror främst på försäljning av en korttidsplats. För övriga poster redovisas ett underskott på 0,1 mkr.

Kultur- idrott- och fritidsutskottet redovisar totalt ett underskott på 0,3 mkr. Verksamheten redovisar ett överskot på 0,1 mkr, medan projekten redovisar ett underskott på 0,4 mkr. De projekt som avslutats med underskott är Mossgruveparken, Engelbrekt och Naturupplevelse i barnens Bergslag.

Finansförvaltningen redovisar ett överskott på 2,7 mkr jämfört med budget efter årets slut exklusive det extra statsbidraget för flyktingmottagande. Inklusivt det extra statsbidraget prognostiseras ett överskott på 28,0 mkr.

Skatteintäkter och statsbidrag blev 1,3 mkr bättre än budget. Av det extra statsbidraget för flyktingmottagande blev överskottet 25,3 mkr. Arbetsgivaravgifter och arbetsmarknadsförsäkringar är 0,2 mkr lägre än budget. Pensionskostnaderna blev totalt 1,3 mkr högre än budgeterat.

Semesterlöneskulden som var budgeterad och prognostiserad till en kostnad på 0,5 mkr blev endast 33 tkr, det vill säga 0,47 mkr bättre. Finansnetto är 1,5 mkr bättre än budgeterat. Framförallt är det räntekostnader på lån som är 1,7 mkr bättre än budget och ränteintäkter som är 0,2 mkr sämre på grund av lägre ränteläge. NVK återbetalade 4,7 mkr för underhållsinsatser på brandstationen som av redovisningskäl bokförts som investering. Nedskrivning har gjorts med 3,7 mkr på lokal där beslut om verksamhetsförändring tagits. Nedskrivning av fordran gentemot Karbenningbygden ger en ökad kostnad med 0,5 mkr.

	Plan	Utfall	Avvikelse
Tillfälliga statsbidrag för flyktingm.	40,7	40,7	0
Periodisering 1/13 2015	-3,1	-3,1	0
Återstår till 2016	37,5	37,5	0
Integrationskoordinator KSAU	-0,3	-0,3	0,0
Arbetsmarknadsinsatser SU	-1,0	-0,2	0,8
Kompetensutveckling KSAU	-2,5	-0,8	1,7
Norbergs del av NVU:s underskott 2015*	0,0	0	0,0
Integrationsprojekt	-5,0	-3,7	1,3
Idrottshall	-20,0	0	20,0
Teknisk utrustning till skolan BU	-1,0	-1	0,0
Norbergs del av extraanslag t. NVU 2016	-0,6	-0,6	0,0
Förstärkning BU	-4,9	-4,9	0,0
Kultur till biblioteket och Unkan, KIFU	-0,5	-0,5	0,0
Åtgärder biblioteket	-0,2	-0,2	0,0
Reserv	-1,5	0	1,5
Summa planerat	-37,5	-12,2	25,3
Kvarstår	0,0	25,3	25,3

* underskottet belastade 2015 års resultat

Investeringar

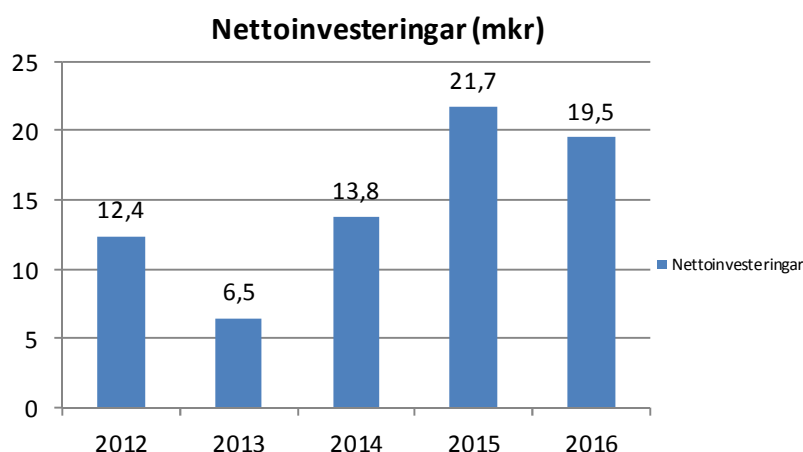
Netto-/bruttoinvesteringarna uppgick till 19,5 mkr. Den största investeringen under året var underhållsarbeten på brandstationen för 4,7 mkr. Insatserna har med hänvisning till komponentredovisning bokförts som investering. NVK har till följd av detta återbetalat 4,7 mkr i medel reserverade för driftprojekt. Övriga investeringar var bland annat ny förskoleavdelning och, nytt boende för ensamkommande. Utgiften för utredning/projektering av ny idrottshall uppgick till 2,4 mkr.

Budgetavvikelsen blev 4,2 mkr, varav 3,5 mkr avser NVK:s investeringar i kommunens fastigheter. I detta ingår 6,7 mkr i ofördelade medel. Inga investeringsmedel fanns budgeterade för byte av tak på brandsstationen och utredning/projektering av ny idrottshall.

(mkr)	Budget	Netto- utfall	Budget- avvikelse
Kommunfullmäktige/NVK	22,6	19,1	3,5
Kommunstyrelsen	1,2	0,4	0,7
<i>varav kommunstyrelsen och allmänna utskottet</i>	<i>0,5</i>	<i>0,1</i>	<i>0,4</i>
<i>varav kultur- idrotts- och fritidsutskottet</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>
<i>varav barn- och utbildningsutskottet</i>	<i>0,5</i>	<i>0,3</i>	<i>0,2</i>
<i>varav socialutskottet</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>
Summa	23,7	19,5	4,2

Bruttoinvesteringarna på 19,5 mkr motsvarar 5,9% av verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun, förutom storstadsregionerna, ligger över tid på 8-9% när det gäller detta nyckeltal. Genomsnittet i Västmanlands län uppgick till ca 6% per år mellan 2013 och 2015¹ medan genomsnittet för Norbergs kommun uppgick till ca 5% under samma period.

Nettoinvesteringarna uppgick under åren 2012-2016 till 14,8 mkr i genomsnitt. Diagrammet visar investeringsvolymen under den senaste femårsperioden.

Risk och kontroll

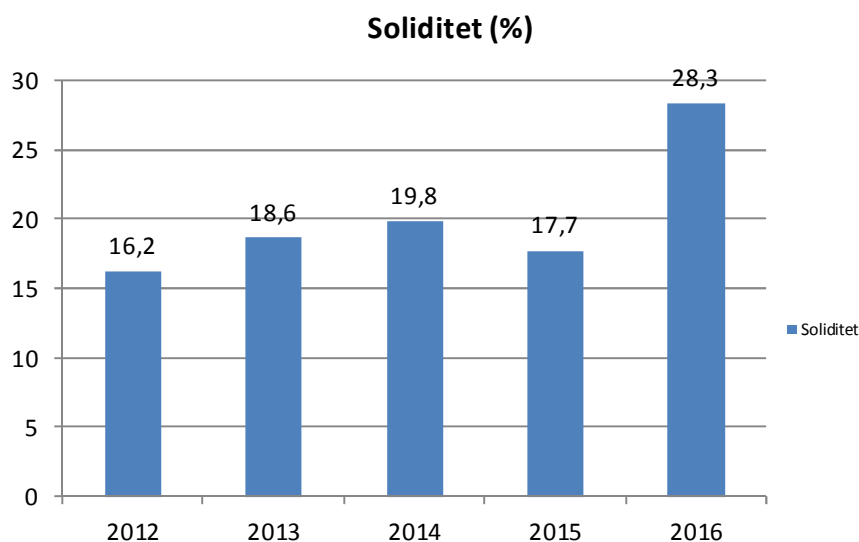
Riskperspektivet beskriver vilka risker som kommunens ekonomi kan utsättas för och som kan påverka kommunens resultat och kapacitet på kort och lång sikt. Här analyseras bland annat kassalikviditet, borgensåtagande samt pensionsskulden.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen äger, det vill säga eget kapital i förhållande till det totala kapitalet. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen samt tillgångar och skulders förändring. Soliditeten per den sista december år 2016 uppgick till 28,3% jämfört med 17,7% år 2015. Förbättringen beror i huvudsak på det stora överskottet för år 2016.

Om hela pensionsskulden tas med i beräkningen visar kommunen en negativ soliditet på -22,3% (2015:-34,7%).

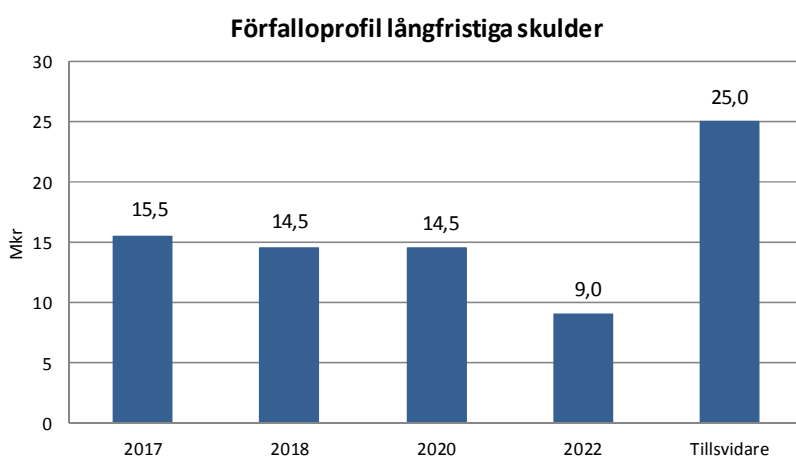
¹ Finansiell profil, Norbergs kommun 2013-2015, Kommunforskning i Västsverige

Långfristiga skulder

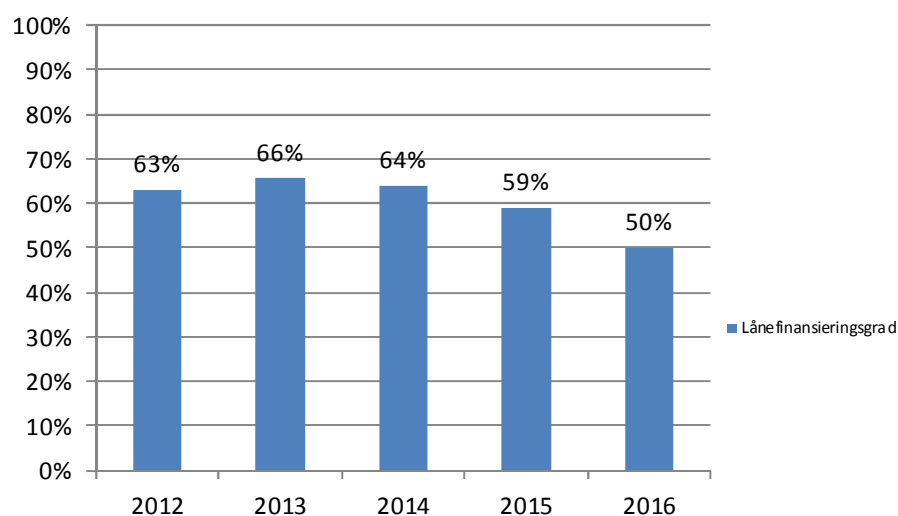
Kommunen har en låneskuld på 78,5 mkr. Under året har 10 mkr amorterats. Den genomsnittliga räntan under året uppgick till 1,46 %. För år 2015 uppgick den genomsnittliga räntan till 1,98%.

En knapp tredjedel av låneskulden ligger med rörlig ränta och två tredjedelar med fast ränta. Lånen med rörlig ränta löper tillsvidare och kan när som helst bindas till fast ränta. Amortering på lånen med rörlig ränta kan ske i samband med räntejustering var tredje månad. Amortering på övriga lån kan ske vid förfall.

Lånefinansieringsgraden som mäter låneskuld i förhållande till värdet på anläggningstillgångarna har minskat jämfört med år 2015. Förändringen beror på en kombination av minskat låneskuld och ökat värde på kommunens anläggningstillgångar.

Lånefinansieringsgrad

Kommunen har tecknat avtal för medfinansiering av Citybanan. I 2016 års bokslut finns åtagandet upptaget som en långfristig skuld på 1,2 mkr. Kostnaden fördelas över 20 år.

Likviditet

Tillgångarna i kassa och bank uppgick per den sista december år 2016 till 20,0 mkr, jämfört med 73,6 mkr vid motsvarande tidpunkt föregående år. Under året har en omfördelning skett mellan olika typer av omsättningstillgångar och de totala omsättningstillgångarna har endast minskat med 3,4 mkr. Under året utökades de kortfristiga placeringarna från 30 mkr till 60 mkr. De kortfristiga fordringarna har ökat från 45,1 till 65,3 mkr, huvudsakligen beroende på fordringar mot Migrationsverket.

Kassalikviditeten definieras som omsättningstillgångar/kortfristiga skulder. En kassalikviditet över 100 % innebär att kommunen inom en ettårsperiod kan betala de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten per den sista december år 2016 uppgick till 134 %, jämfört med 116 % föregående år.

Borgensåtaganden

Kommunens samlade borgensåtagande uppgår till 6,9 mkr. Här ingår borgensåtagande för kommunalförbundet Vafab Miljö på 6,7 mkr. Därutöver har kommunen borgensåtagande för föreningslån om 0,1 och för statliga lån till småhus om strax under 0,1 mkr. Kommunen har därutöver en solidarisk borgen för Kommuninvest.

Finansnetto

Finansnettot uppgick år 2016 till -1,6 mkr. Kostnaderna på drygt 1,7 mkr består i huvudsak av räntekostnader på låneskulden och ränta på pensionsskulden. Intäkterna på 0,1 mkr avser i huvudsak borgensavgift och ränta på kundfordringar.

Pensionsåtagande

mkr	2012	2013	2014	2015	2016
Avsättningar	21,6	24,8	26,4	26,9	28,4
Ansvarsförbindelse	163,8	172,5	162,7	157,0	153,7
Summa	185,4	197,3	189,1	183,9	182,1
Återlånade medel	185,4	197,3	189,1	183,9	182,1

Kommuns totala pensionsåtagande uppgick per den sista december 2016 till 182,1 mkr jämfört med 183,9 mkr år 2015. Pensioner intjänade fram till 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och uppgick till 153,7 mkr per den sista december år 2016 (2015: 157 mkr). Pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och uppgick per den sista december år 2015 till 28,4 mkr (2015: 26,9 mkr).

Under de närmaste åren kommer antalet personer som ska gå i pension att öka avsevärt, vilket kommer att medföra ökande kostnader för pensioner.

Prognosavvikelser

Prognostiserad budgetavvikelse i delårsrapporten per augusti var ett överskott på 21,0 mkr, vilket innebär att budgetavvikelsen i bokslutet blev 11,0 mkr högre.

Verksamhet Belopp i mkr	April	Augusti	Bokslut
Kommunfullmäktige	-4,0	-1,1	2,7
Kommunstyrelsen	-1,4	-0,7	1,3
<i>Varav KS & allmänna utskottet</i>	<i>-0,8</i>	<i>-0,8</i>	<i>0,0</i>
<i>Varav kultur-idrotts- och fritidsutskottet</i>	<i>-0,1</i>	<i>-0,2</i>	<i>-0,3</i>
<i>Varav barn- och utbildningsutskottet</i>	<i>-0,6</i>	<i>0,2</i>	<i>1,6</i>
<i>Varav socialutskottet</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Summa verksamheterna	-5,4	-1,8	3,9
Finansförvaltningen	12,6	22,8	28,0
Resultat/budgetavvikelse	7,2	21,0	32,0

Den prognostiserade budgetavvikelsen uppgick till ett överskott 32,0 mkr i bokslutet jämfört med 21,0 mkr i delårsbokslutet. Skillnaden uppgår därmed till 11,0 mkr och fördelas med ungefär hälften på verksamheterna och hälften på finansförvaltningen. Vad gäller verksamheterna består prognosavvikelsen bland annat i att NVK redovisade ett överskott i bokslutet på 2,3 mkr, jämfört med ett nollresultat i delårsbokslutet. Barn- och utbildningsutskottet redovisar ett överskott på 1,6 mkr i bokslutet, jämfört med ett prognostiserat överskott i delårsbokslutet på 0,2 mkr. Allmänna utskottet befarade ett underskott på 0,8 mkr, men redovisade ett nollresultat i bokslutet. Prognosavvikelsen på finansförvaltningen avser bland annat lägre förbrukning än beräknat gällande det tillfälliga statsbidraget för flyktningmottagande. Därutöver har NVK återrapporterat driftmedel då investeringsmedel har ianspråktagits istället i enlighet med regler om komponentredovisning. Bedömningen är att prognosräffsäkerheten inte har varit tillfredsställande. Reglerna om komponentredovisning, extra medel för flyktningmottagande samt eftersläpningar i besked gällande fordringar mot Migrationsverket har inneburit osäkerhetsfaktorer i prognosarbetet under året.

God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning

Balanskravsutredning

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och landsting. Enskilda kommuner och landsting får inte besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Eventuella uppkomna underskott ska återställas inom tre år. Vid avstämning mot balanskravet är huvudprincipen att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna. Vidare är huvudprincipen att realisationsförluster ska medräknas i avstämning mot balanskravet. Undantag kan göras om realisationsvinsten-/förlusten kommer innebära att kommunen får lägre kostnader i framtiden till följd av vidtagen åtgärd.

Årets resultat för Norbergs kommun efter balanskravsjusteringar uppgår till ett överskott om 33,0 mkr. Norbergs kommun har fattat beslut om att inte tillämpa regelverket för resultatutjämningsreserv (RUR).

	2016
Årets resultat	33,0
<i>Reducering av samtliga realisationsvinster</i>	<i>0</i>
<i>Vissa realisationsvinster enl. undantagsmöjl.</i>	<i>0</i>
<i>Vissa realisationsförluster enl. undantagsmöjl.</i>	<i>0</i>
<i>Orealiserade förluster i värdepapper</i>	<i>0</i>
Årets resultat efter balanskravsjust.	33,0
<i>Reservering till resultatutjämningsreserv</i>	<i>0</i>
<i>Disponering från resultatutjämningsreserv</i>	<i>0</i>
Balanskravsresultat	33,0

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen varje år upprätta en budget för nästa budgetår. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. För verksamheten ska mål och riktlinjer anges som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Utifrån ett verksamhetsperspektiv kan god ekonomisk hushållning definieras som att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta kräver en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt bra uppföljningssystem.

Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Målen anger de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet kommunen bedriver. Den allmänna utgångspunkten för det finansiella perspektivet är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Resultatet måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå skall kunna garanteras även nästkommande generation utan att en högre skatt ska behöva uttaxeras. Med utgångspunkt från kommunens ekonomiska situation, ska kommunen ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av mål.

Kommunfullmäktige har fastställt en ekonomistyrningspolicy med ett antal mål av betydelse för god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet:

- För att uppnå god ekonomisk hushållning enligt kommunallagens bestämmelser ska ett överskott i budgeten motsvarande 2% skatteintäkter och generella statsbidrag eftersträvas.
- Kommunens soliditet bör öka varje år.
- Investeringarna under planperioden ska inte vara större än de reguljära avskrivningarna under samma period.
- Kommunens kassalikviditet bör överstiga 50 procent av kortfristiga skulder.
- Kassalikviditeten (omsättningstillgångar exkl. varulagar/kortfristiga skulder) visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt.
- Låneskulden ska amorteras med den överlikviditet som utgörs av årets nettoresultat och skillnaden mellan årets avskrivningar och gjorda investeringar.

Nedan redovisas uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet.

Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning ur verksamhetsperspektiv redovisas i utskottens verksamhetsberättelser.

För att uppnå god ekonomisk hushållning enligt kommunallagens bestämmelser ska ett överskott i budgeten motsvarande 2% skatteintäkter och generella statsbidrag eftersträvas.

Målet uppfylls. Årets resultat motsvarar 9% av skatter och generella statsbidrag.

Kommunens soliditet bör öka varje år.

Målet uppfylls. Soliditeten har stärkts från 18% till 28% exklusive ansvarsförbindelsen. Inklusive ansvarsförbindelsen har soliditeten stärkts från -35% till -22%.

Investeringarna under planperioden ska inte vara större än de reguljära avskrivningarna under samma period.

Målet uppfylls inte för 2016. Nettoinvesteringarna uppgick under året till 19,5 mkr och avskrivningar till 10,9 mkr. För perioden 2012-2016 uppgick nettoinvesteringarna till 14,8 mkr i genomsnitt, samtidigt som de reguljära avskrivningarna uppgick till 11,3 mkr under samma period.

Inför år 2017 har principen för att bestämma investeringsvolym reviderats. Den reviderade principen består i att skattefinansieringsgraden av investeringar över en rullande femårsperiod ska vara 100%, vilket betyder att investeringsvolymen över tid inte ska överstiga summan av årets resultat och årets ordinarie avskrivningar. Under perioden 2012-2016 uppgick skattefinansieringsgraden till 200 %.

Kommunens kassalikviditet bör överstiga 50 procent av kortfristiga skulder. Kassalikviditeten (omsättningsstillgångar exkl. varulagar/kortfristiga skulder) visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt. Målet uppfylls. Kassalikviditeten uppgick till 134% per den sista december år 2016.

Låneskulden ska amorteras med den överlikviditet som utgörs av årets nettoresultat och skillnaden mellan årets avskrivningar och gjorda investeringar.

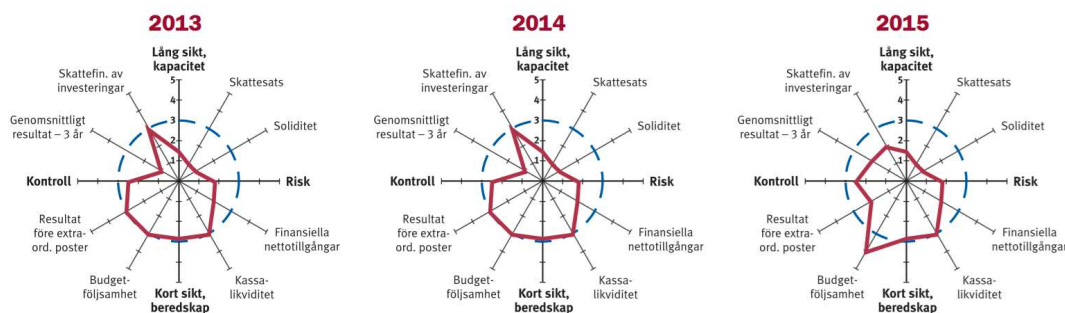
Målet uppfylls. Kommunen har amorterat 10,0 mkr år 2016, dock inte utifrån principen i ekonomistyrningspolicyn. Inför år 2017 har principen för amortering reviderats till att amortering ska ske årligen.

Finansiell profil

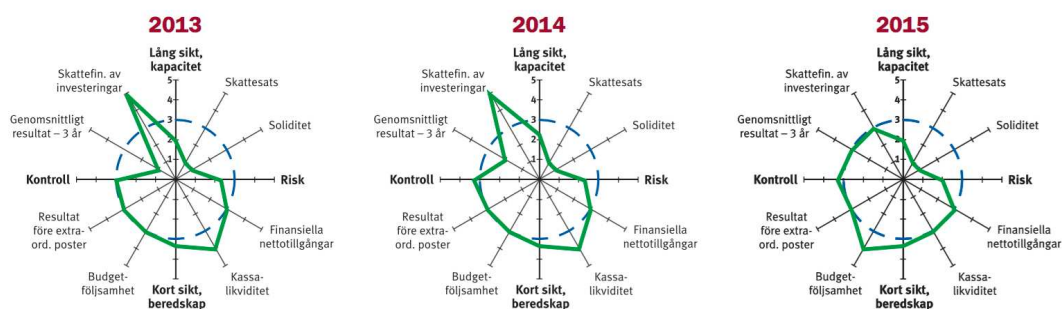
Kommunforskning i Västsverige har för år 2015 tagit fram en rapport som analyserar kommunens finansiella läge och hur kommunen har utvecklats i förhållande till övriga kommuner i Västmanlands län de senaste tre åren. Jämförelsen bygger på en speciellt framtagen finansiell profil. Den finansiella profilen är konstruerad som ett polärtdiagram. Diagrammet innehåller dels fyra finansiella perspektiv, dels åtta finansiella nyckeltal som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont. De fyra perspektiven är långsiktig betalningsberedskap eller kapacitet, kortsiktig betalningsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Profilen är ett komplement till analyser som visar jämförelser över tid. Diagrammet har skalan 1-5. Det finns tio kommuner i Västmanlands län. Den kommun som har den starkaste observationen får en femma, de två kommuner som följer får en fyra, de fyra kommunerna som ligger i mitten får en trea. Därefter följer två kommuner som får en tvåa och den svagaste kommunen får en etta. Den heldragna linjen redovisar poängen för Norbergs kommun. Den streckade ringen visar trean i den analyserade gruppen. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än tre i gruppen och omvänt.

Norbergs kommuns finansiella profil har försvagats något jämfört med kommunerna i länet och riket. Norbergs kommun hade en relativt hög investeringsvolym år 2015, vilket medförde en lägre skattefinansieringsgrad. Kommunens utvecklingsområden är framförallt perspektiven långsiktig kapacitet och risk. Resultatet för år 2016 i kombination med en förhållandevis stor amortering stärker kommunens soliditet. Amorteringen innebär också att de negativa finansiella nettotillgångarna stärks.

...i förhållande till Västmanlands län

...i förhållande till riket

Sammanfattande kommentar

Bedömningen är att Norbergs kommun uppnår målet om god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet, då de flesta målen uppnås. Det kan konstateras att kommunens förbättringsområden vad gäller kommunens finansiella läge framförallt finns inom perspektiven långsiktig kapacitet och risk. Den bilden kvarstår efter bokslut 2016.

Kommunkoncernen

Norbergs kommunkoncern omfattar förutom kommunen det helägda bolaget *Thorshammars Verkstads AB*. Bolaget bedriver ingen verksamhet. I koncernen ingår kommunalförbunden *Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund*, *Norra Västmanlands Utbildningsförbund*, *Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund*, *Västmanland-Dalarna Miljö- och byggnadsnämnd*, *Västmanland Dalarna Lönenämnd*, *Norra Västmanlands Samordningsförbund*, *Norra Västmanlands Ekonominämnd* och *Gemensamma nämnden för hjälpmedelsfrågor*. I kommunen ingår dessutom en gemensam *inköpsorganisation* samt *Vafab Miljö Kommunalförbund* (tidigare aktiebolag). Kommunen upprättar inte sammanställd redovisning i delårsrapporten då kommunen inte uppfyller kriterierna för detta.

Viktiga händelser under året

I maj år 2016 fanns det ca 1000 asylsökande personer i Norbergs kommun. I december år 2016 var antalet halverat. Minskingen beror dels på Migrationsverkets generellt minskade behov av platser och dels på evakueringen av asylboendet på Klackbergsgården i Norberg under sommaren. Norbergs asylmottagande är högt i förhållande till folkmängd, och särskilt hög är kommunens andel asylsökande i skolålder. Flyktingmottagande medförde ett stort tryck på de kommunala verksamheterna, bland annat biblioteket, förskolan, skolan och socialsektorn med verksamheter för ensamkommande barn.

Under året beslutades om ett nytt utskott. Kultur- idrotts- och fritidsutskottet lades ned 31 december 2016 och Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet skapades från och med 1 januari 2017.

Norbergs kommun mottog i relation till folkmängd en stor andel av de extra medlen för flyktingmottagande. Medlen har under året bland annat använts till förstärkning av skolverksamhetens budget.

Det arbete som påbörjades under 2015 med att formulera en reviderad vision för Norbergs kommun fortsatte in på år 2016 med fastställande av visionen. Kommunfullmäktige antog följande vision inför år 2025:

”Norberg – den växande kommunen som är tillgänglig, trygg och utvecklande för alla”. Kommunfullmäktige har även antagit ett styrsystem som beskriver den samlade styrningen för kommunen, sektorer och samverkansorganisationer. Styrningen ska utgå ifrån kommunens vision, strategiska områden, övergripande mål samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten.

Under året har den nya förskoleavdelningen Blåsippan öppnat.

Ett nytt HVB-boende för ensamkommande barn öppnades under våren 2016 för att uppfylla det avtal som Länsstyrelsen och Migrationsverket tecknat med kommunen i december 2015. Under året minskade antalet ungdomar drastiskt och i juni sade Länsstyrelsen upp avtalen, vilket innebar att förvaltningen fick påbörja att planera för omställning av verksamheten och ta beslut om avveckling av ett boende.

Kommunfullmäktige tog ett inriktningsbeslut om byggande av en ny idrottshall med vidhörande fritidsgård. Upphandling påbörjades, vilken avslutades år 2017.

Omvärldsanalys och framtiden

Omvärlden²

För år 2017 räknar SKL med att tillväxten i svensk ekonomi blir fortsatt hög. I kalenderkorrigerade termer beräknas BNP växa med 2,8 procent. Den fortsatt höga produktionstillväxten baseras på att det väntas bli bättre fart på exporten och hushållens konsumtionsutgifter. Däremot beräknas investeringar och offentlig konsumtion växa i något långsammare takt. Den fortsatt positiva utvecklingen i svensk ekonomi innebär att sysselsättningen och skatteunderlaget fortsätter växa i snabb takt. Arbetslösheten pressas tillbaka och når mot slutet av år 2017 en nivå som är jämförbar med de nivåer som rådde strax innan finanskrisen. Trots ett alltmer ansträngt arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. Inte heller inflationen når några högre tal. Tolvmånaderstalen för KPI fortsätter i år hålla sig under 2 procent. Riksbanken antas därmed dröja med att höja styrräntan till i början av nästa år. Resursutnyttjandet i svensk ekonomi förutsätts stabiliseras på en hög år 2017. Därefter beräknas konjunkturläget normaliseras. Situationen för kommunsektorns del blir problematisk av att befolkningen och därmed behoven av skola, vård och omsorg samtidigt fortsätter att växa snabbt.

En viktig fråga för kommunen är eventuell förändring av kostnadsutjämnningen utifrån flyktinginvandringens effekter på kommunernas kostnader.

Norbergs kommun

Det är angeläget för kommunen att få till bostadbyggnad och företagsetableringar. Ett bostadsförsörjningsprogram är under framtagande. Planarbete pågår för att kommunens ska ha tillgång till byggbar mark.

Arbeta med att främja digitalisering är en prioriterad fråga. Kommunen behöver dra nytta av digitaliseringens möjligheter för att bli effektivare, mer tillgängliga och erbjuda en enklare vardag för invånare och medarbetare.

Det är fortsatt svårt att rekrytera legitimerade förskollärare och lärare. Arbetet för att Norbergs kommun ska bli en mer attraktiv arbetsgivare fortsätter.

År 2015 men även år 2016 var det ett stort antal asylsökande i Norbergs kommun, omkring 900 som mest. Detta satte flera av de kommunala verksamheterna under stort tryck, bland annat biblioteket, förskolan, skolan och verksamheter för ensamkommande barn. Norberg är alltjämt en kommun som har ett stort antal asylsökande och personer som nyligen fått uppehållstillstånd. En osäkerhetsfaktor är om de nyanlända kommer att stanna i Norberg och om trycket på verksamheterna kommer att bestå. En annan osäkerhetsfaktor är statsbidragens storlek och utformning.

² Sveriges Kommuner och Landsting, cirkulär 17:6

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomiska resultat påverkas av en mängd olika faktorer. Nedan anges vilken ungefärlig inverkan några av dessa har:

mkr	2016
Utdebitering med 1 kr	11
Generella statsbidrag 1 %	0,6
Löner 1 %	2
Ränteförändringar 1 %	0,9
Befolkningsökning 100 personer	5,6
Försörjningsstöd 10 %	0,5

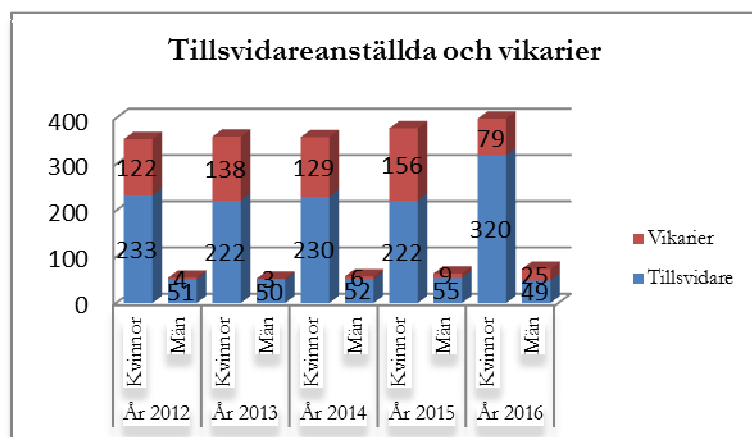
Karolina Berglund
Ekonomichef

Personalekonomisk redovisning 2016

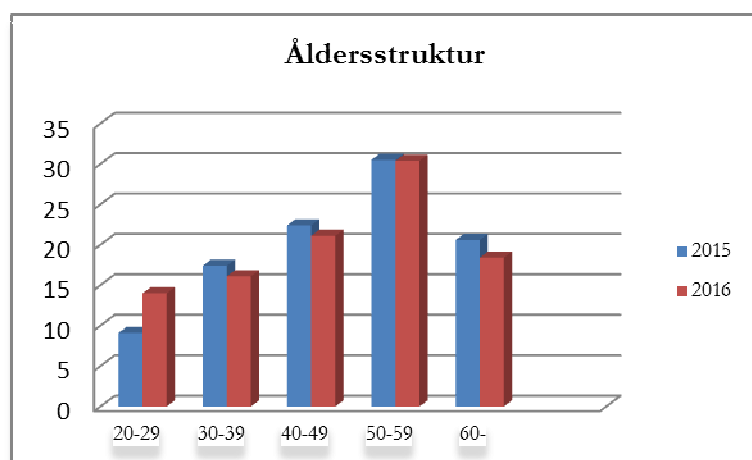
Norbergs kommuns personalekonomiska redovisning med hälsobokslut syftar till att ge en samlad helhetsbild av personalstruktur, personalkostnader och arbetsmiljöförhållanden. Redovisningen är också ett viktigt instrument för att utveckla kommunen till att bli en mer attraktiv arbetsgivare.

Organisation och bemanning

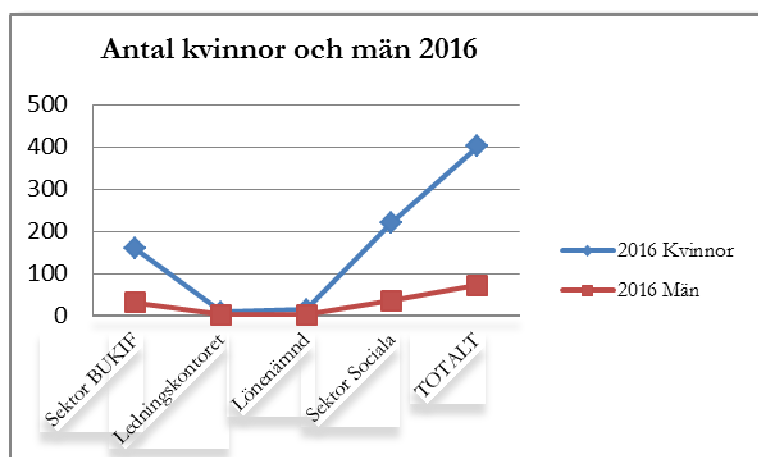
	Antal medarbetare och personalkostnad	
	2015	2016
Personalkostnader	202,9	229,5
Antal medarbetare	628	675
därav tillsvidareanställda och vikarier med månadslön	442	473
Antal årsarbetare	398	426
Antal kvinnor	86%	84%

Källa: Personec PB Antal Anställda Mätdatum 2016-12-31

Källa: Personec PB Hda Åldersstruktur Mätdatum 2016-12-31

Källa: Personec PB Hda Åldersstruktur Mätdatum 2016-12-31

Medelålder

Medelåldern för samtliga månadsanställda är 47,90 år. Kvinnornas medelålder är 48,17 år medan männens medelålder är 45,87 år.

Pensioner och avgångar

Tabellen nedan påvisar antal medarbetare som fyller 65 år under perioden 2017 - 2021. Under 2016 avgick 15 medarbetare med pension.

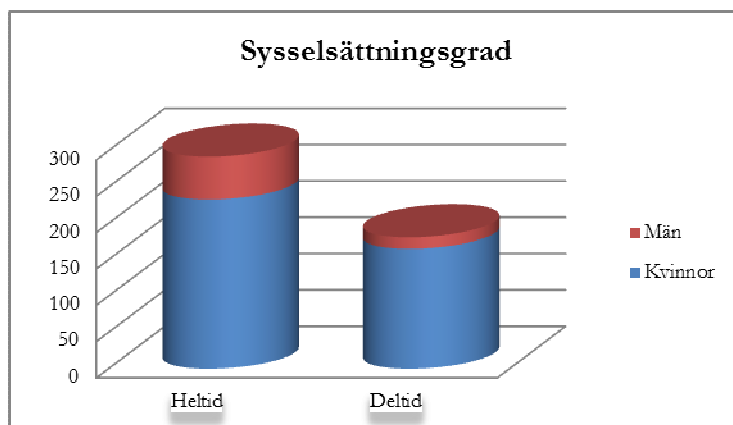
Antal medarbetare som fyller 65 år				
År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021
9	13	14	14	12

Källa: PB Avgångar med pension tillsvidareanställda

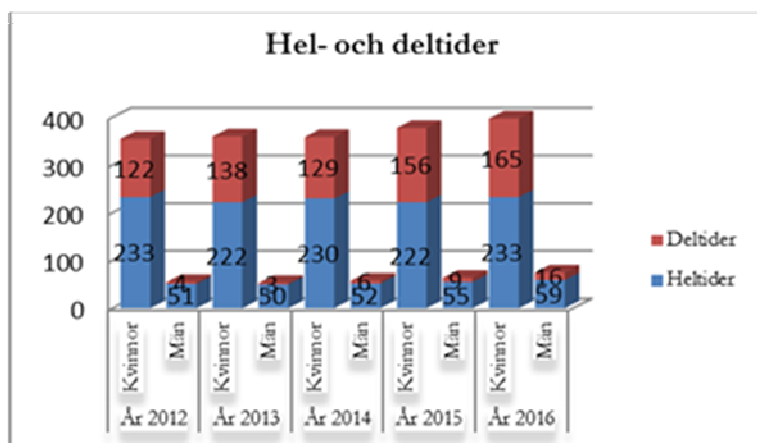
Sysselsättningsgrad uppdelad på hel- och deltid

	Antal heltider och deltider	
	Heltid	Deltid
Kvinnor	233	165
Män	59	16

Källa: PB Åldersstruktur, mätdatum 2016-12-31

Källa: Personec PB Åldersstruktur, mätdatum 2016-12-31

Källa: Personec PB Åldersstruktur, mätdatum 2016-12-31

Personalrörlighet

	Personalrörlighet	
	2015	2016
Nyanställda TV	54	53
Slutat	27	20

Källa: Personec PB Nyanställningar och PB Avgångar. Mätdatum 2016-01-01 –2016-12-31

Medellön

Medellönen vid mätdatum 2016-12-31 är 26 902 kronor per månad. Medellön för kvinnor är 26 741 kronor och män 27 759 kronor. Skillnaden gällande kvinnor och mäns medellön är – 1 018 kronor. Kvinnors medellön i procent av mäns medellön är 96,30%.

En lönekartläggning har genomförts under året och den analys som följde visade att det finns vissa skillnader mellan könen men att dessa kan förklaras utifrån till exempel marknadslöneläge i vissa konkurrensutsatta yrken.

Semesterlöneskuld

År 2012	År 2013	År 2014	År 2015	År 2016
13,4	12,0	12,7	12,8	12,8

Personal- och lönepolitiska fakta med kommentarer avseende Norbergs kommun som arbetsgivare under år 2016

Personalkostnaderna har ökat med 26,6 mkr vid jämförelse med år 2015. Budget 2016 är 209,6 mkr. Några bidragande orsaker är integration -8,2 mkr, -2,0 mkr skolan, -1,4 mkr förskolan Blåsippan, -0,8 mkr hemtjänsten.

Antalet tillsvidareanställda och vikariat med månadslön var vid mättillfället 31 december 2016 473 medarbetare vilket är en ökning med 31 jämfört med 2015. Tillsvidareanställda medarbetare med heltidsanställning är vanligare hos män än hos kvinnor.

Antalet årsarbetare baseras på summerad sysselsättningsgrad. Det totala antalet årsarbetare i kommunen var 426 vilket är 28 fler medarbetare vid jämförelse med 2015.

Kommunens semesterlöneskuld för inestående icke uttagna semesterdagar uppgår till cirka 12,8 miljoner kronor.

Den genomsnittliga medelåldern i kommunen är 47,90 år. Ett trendbrott ägde rum 2014 då medelåldern började minska. Medelålder 2014 50,20 år och 2015 49,31.

Avgångar med ålderspension kan ske i åldrarna 61 – 67 år. Av de 15 medarbetare som gick i pension 2016 är två från barn- och utbildningssektorn, 11 från sociala sektorn, en från lönesektorn och en från ledningskontoret. Inför femårsperioden 2017 – 2021 kommer 62 medarbetare att gå i pension om de inte väljer att fortsätta arbeta efter fyllda 65 år. Detta betyder att kommunen står inför stora utmaningar att ersättningsrekrytera ett stort antal medarbetare. De yrkeskategorier där de flesta avgångarna finns är undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare, lärare och löneadministratörer.

Antalet medarbetare i kommunen är 401 kvinnor och 72 män vilket innebär totalt 473 medarbetare. Antalet kvinnor har ökat med 23 vid jämförelse med 2015 och antalet män har ökat med åtta. Fördelningen mellan kvinnor och män är snedfördelad inom de flesta yrkeskategorierna.

År 2016 ökade medellönen med 552 kr till 26 902 kronor per månad. Kommunen utför regelbundet lönekartläggning vars syfte är att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män som utför lika eller likvärdigt arbete.

En viss personalomsättning behövs för verksamhetens utveckling. Intern rörlighet ger medarbetarna möjlighet att gå in i nya tjänster och pröva nya uppgifter. Under 2016 avslutades 20 anställningar vilket kan jämföras med 27 avslutade anställningar 2015.

För att kommunen ska klara framtida personalförsörjning behöver vi säkerställa att kommunen är en attraktiv arbetsgivare för våra befintliga och framtida medarbetare. En medarbetar-undersökning genomfördes 2016. I ett externt perspektiv behöver vi marknadsföra oss. Detta har bland annat skett genom deltagande i Rekryteringsmässan i Västerås. Dessutom måste kommunen som arbetsgivare utveckla ledar- och medarbetarskapet liksom arbetet med hälso- och arbetsmiljöfrågor.

Arbetsmiljö och hälsa

Frisktal

Frisktal räknas på de medarbetare som inte haft någon sjukfrånvaro under året

	2015			2016		
	Medarbetare	Ej frånvaro	Ej fr varo %	Medarbetare	Ej frånvaro	Ej fr varo %
Tillsvidare	421	132	31,35%	441	121	27,44%
Vikarier	180	80	44,44%	259	97	37,45%

Källa : Personec PB Hda Frisktal Mätperiod 1 januari — 31 december

Frisktal - kvinnor

	2015			2016		
	Medarbetare	Ej frånvaro	Ej fr varo %	Medarbetare	Ej frånvaro	Ej fr varo %
Tillsvidare	368	114	30,98%	381	99	26,00%
Vikarier	142	58	40,85%	192	63	32,81%

Källa : Personec PB Hda Frisktal Mätperiod 1 januari — 31 december

Frisktal - män

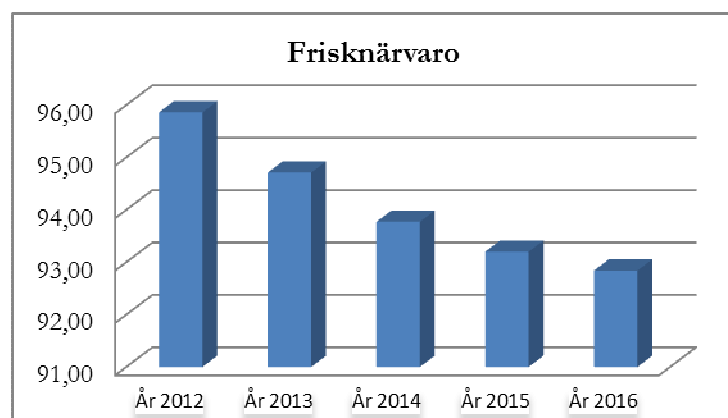
	2015			2016		
	Medarbetare	Ej frånvaro	Ej fr varo %	Medarbetare	Ej frånvaro	Ej fr varo %
Tillsvidare	53	18	34,00%	60	22	36,67%
Vikarier	38	22	57,90%	67	34	50,75%

Källa : Personer PB Hda Frisktal Mätperiod 1 januari — 31 december

Frisknärvaro

Norbergs kommun införde i Vision 2015 begreppet Frisknärvaro och definierade under år 2008 detsamma som ”100 minus sjuktal uttryckt i procent”

Frisknärvaron för år 2016 blev 92,84% (jmf 2015= 93,20%, 2014= 93,77%, 2013= 94,71% 2012=95,66%)

Källa: PB Frisktal (2012– 2016), Mät datum 1 januari– 31 december

Sjuklönekostnader

	Belopp		Procentpåslag		Summa	
	År 2015	År 2016	År 2015	År 2016	År 2015	År 2016
Sjukkostnad dag 1 – 14	2 313	2 491	902	971	3 215	3 461
Sjukkostnad från dag 15 -	320	283	125	110	445	394
Övrigt	28	20	10	8	38	29
Totalsumma	2 661	2 795	1 037	1 089	3 698	3 884

Källa: PB Kostnader för sjukfrånvaro Mät datum 1 januari – 31 december.

Anm. År 2014 var sjukkostnaden 3 378

Sjukfrånvarokostnaden påvisar bland annat att kostnaden för dag 1 - 14 har ökat 2016 vid jämförelse med 2015. Kostnaden mellan dag 15 - 90 har minskat. Arbetsgivaren betalar 10% av sjuklönen under perioden dag 15 - 90. I gruppen övrigt ingår förebyggande sjukpenning som medarbetare får till exempel vid deltagande i Friskare Norberg.

Anmälda arbetsskador och tillbud

	År 2012	År 2013	År 2014	År 2015	År 2016
Arbetsskador	13	11	12	13	19
Tillbud	142	146	239	135	177

Tillbuden – som signalerar problem i miljön - ska samtidigt ses som en förebyggande del i vårt systematiska arbetsmiljöarbete. Anmäld arbetsskada är inte liktydigt med godkänd arbetsskada.

Sjukfrånvaro

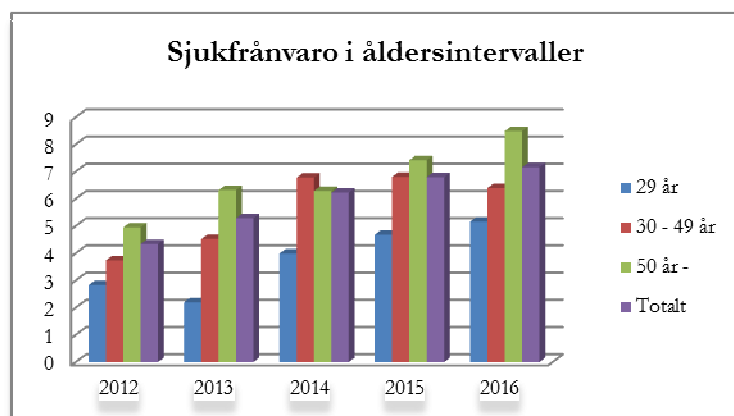
Under 2016 har sjukfrånvaron ökat. Störst ökning är i årsgruppen 50 år och äldre. Sjukfrånvaron bland män har minskat medan kvinnornas sjukfrånvaro har ökat vid jämförelse med 2015.

Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro har ökat vid jämförelse med 2015.

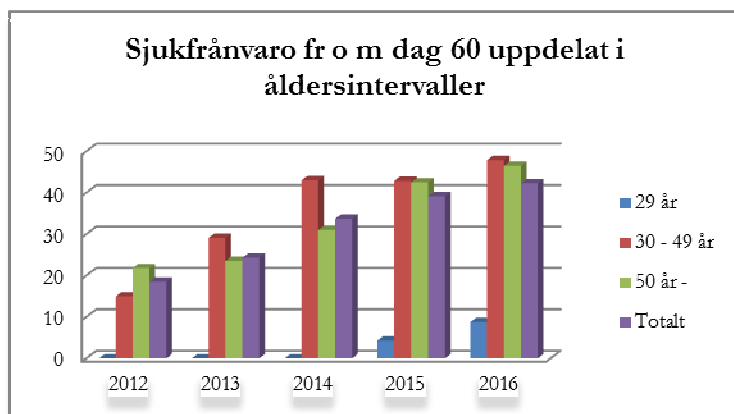
Åldersgrupp	Arbetstid		Sjukfrånvaro		Sjukfrånvaro i % av arbetstid		Sjukfr timmar 60 dagar eller mer		Sjukfr 60 dagar eller mer i% av total sjukfrånvaro	
	År 2015	År 2016	År 2015	År 2016	År 2015	År 2016	År 2015	År 2016	År 2015	År 2016
-29	131 117	171 135	6 135	8 832	4,68	5,16	208	774	3,40	8,76
30-49	329 458	364 544	22 438	23 336	6,81	6,40	10 229	11 180	45,59	47,91
50-	439 151	463 608	32 566	39 352	7,42	8,49	12 652	18 287	38,85	46,47
Totalt	899 726	999 287	61 139	71 520	6,80	7,16	23 089	30 241	37,77	42,28

Kön	Arbetstid	Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i % av arbetstid	Sjukfr timmar 60 dagar eller mer	Sjukfr 60 dagar eller mer i% av total sjukfrånvaro
Kvinnor	746 158	813 019	52 819	64 929	7,08
Män	153 568	186 268	8 320	6 591	5,42
Totalt	899 726	999 287	61 139	71 520	6,80

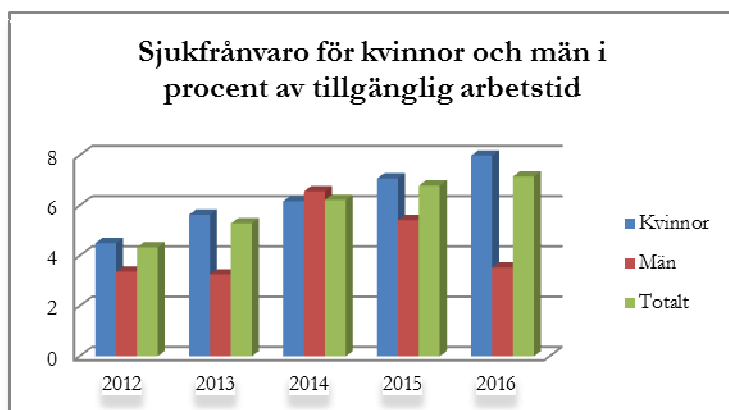
Källa: Personec B02.1 B02.2 Obligatorisk redovisning sjukfrånvaro, mätperiod 2016-01-01 – 2016-12-31

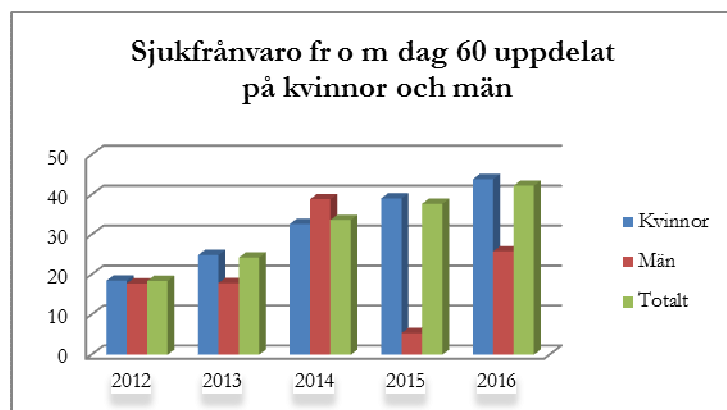
Källa: PA-Direkt Årsredov. SJ(2012– 2016), Personec B02.1 B02.2

Källa: PA-Direkt Årsredov. SJ(2012– 2016)Personec BO2.1 BO2.2

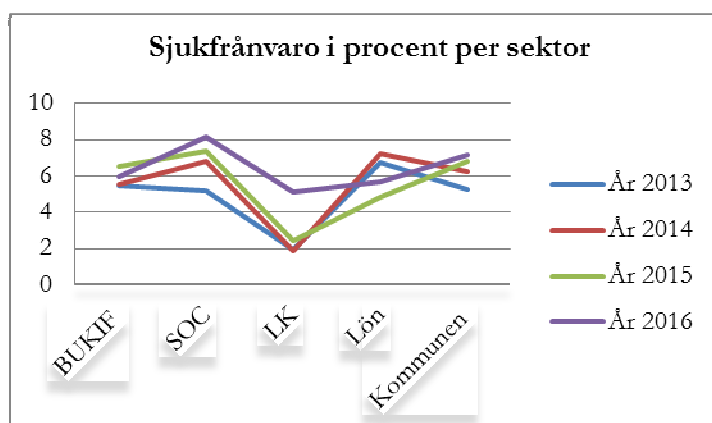

Källa: PA-Direkt Årsredov. SJ(2012– 2016), Personec BO2.1 BO2.2

Källa: PA-Direkt Årsredov. SJ(2012– 2016), Personec BO2.1 BO2.2

Sjukfrånvaro - sektor

Källa: PA-Direkt Årsredov. SJ(2013– 2016), Personec BO2.1 BO2.2

	År 2013	År 2014	År 2015	År 2016
BUKIF Admin	0,72	1,1	0,54	3,59
Förskolan	6,29	5,47	7,87	7,07
Skolan	5,73	5,85	6,38	5,93
Kost			4,23	4,72
KIF	0,46	4,26	5,47	9,00
BUKIF totalt	5,44	5,51	6,50	6,00
Sektor Lön	6,74	7,22	4,83	5,68
Handikappoms	4,39	6,47	6,01	5,19
IFO	3,03	3,81	5,42	4,50
Soc admin	2,67	1,13	1,86	1,62
Äldreomsorgen	6,08	7,95	8,69	10,80
Soc totalt	5,19	6,78	7,36	8,16
Ledningskon	1,94	1,86	2,41	5,10

Källa: PA-Direkt Årsredovisning (2013-2016)

OBS! Kostenheten är ny från 2015

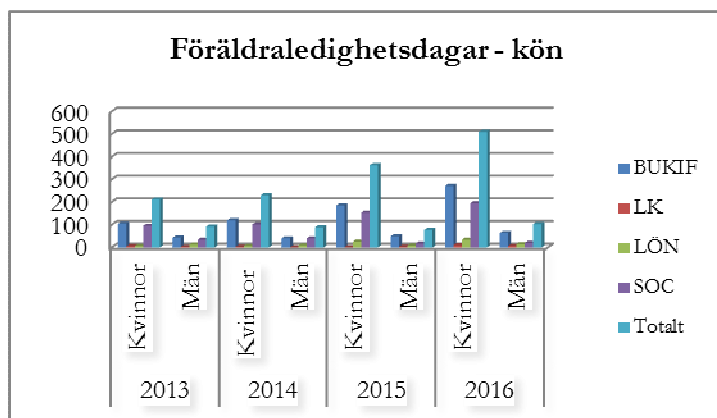
Jämställdhet

Föräldraledighet – kön

I detta nyckeltal mäts hur många föräldradagstillfällen som tagit ut av kvinnor och män.

	2013		2014		2015		2016	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
BUKIF	105	43	120	40	185	49	271	64
LK	5	2	3	0	0	3	10	6
LÖN	6	13	6	9	25	8	34	14
SOC	95	34	101	40	153	17	195	19
Totalt	211	92	230	89	363	77	510	103

Källa: Frånvaro föräldraledighet Mätperiod 1 januari – 31 december

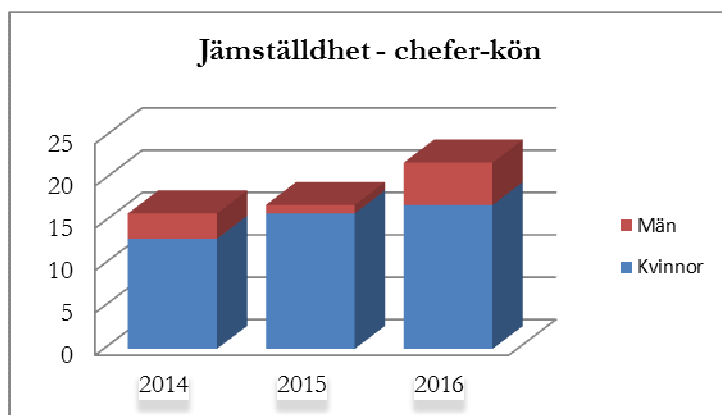

Källa: Frånvaro föräldraledighet Mätperiod 1 januari – 31 december

Norbergs kommun strävar efter att öka mångfalden bland våra medarbetare och att få balans i de yrkesgrupper där könsfördelningen är ojämn. Av kommunens medarbetare är 84% kvinnor 2016 jmf 86% 2015.

Vid mätning av uttagen föräldraledighet påvisas bland annat att föräldraledighetsuttag ökat under det senaste året med 173 tillfällen. Ökning av föräldraledighetsuttag har skett både bland kvinnor och män.

Även könsfördelningen bland chefer påvisar samma tendens som kommunen i övrigt, en stor majoritet är kvinnor. Könsfördelningen inom kommunens ledningsgrupp utgörs av en man och fyra kvinnor.

Källa Jämställdhet chefer kön Mätdatum 31 december

Hälsa

Hälsobokslutet är ett verktyg för att kartlägga, analysera och följa upp hälsoläget i organisationen. Hälsobokslutet syftar även till att skapa diskussion kring hälsa och arbetsmiljö.

Den totala sjukfrånvaron har ökat under 2016. Antalet sjukfrånvarodagar varierar mellan kön, åldersgrupper och yrkeskategorier. Ökningen har varit störst i åldersgruppen 50 år och äldre. Vid jämförelse av kvinnor och mäns sjukfrånvaro har männens sjukfrånvaro minskat medan kvinnornas ökat. Frisknärvaron minskade till 92,84% år 2016 jmf 93,20% år 2015.

Långtidssjukskrivningarna det vill säga sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro har ökat till 42,28% 2016 jmf 37,77% 2015.

En del av förklaringen till att den totala sjukfrånvaron ökat kan vara många långa sjukskrivningsperioder före/efter operationer och att väntetiden för att få sjukersättning är mycket lång. Trenden i länet och övriga landet påvisar också en ökad sjukfrånvaro.

Korttidsfrånvaron räknas som frånvaro till och med 14:e sjukdagen. Det är den sjukperiod då medarbetaren får sjuklön från arbetsgivaren. Därefter träder Försäkringskassan in och ersätter medarbetaren medan arbetsgivaren bidrar med en mindre del till och med dag 90. Att ha fokus på korttidsfrånvaron och framförallt på den upprepade korttidsfrånvaron är nödvändigt så att inte sjukfrånvaron ökar ytterligare.

Sjuklönekostnaden 2016 har ökat med 186 000 kronor vid jämförelse med 2015. Sjuklönekostnaden från dag 2 – 14 har ökat medan sjuklönekostnaden från dag 15 har minskat (från dag 15 då arbetsgivaren betalar 10% av sjuklönen fram till dag 90).

Arbetsmiljö

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är en viktig del i det dagliga löpande arbetet. Det handlar om att skapa en god arbetsmiljö utifrån varje arbetsplats egna förutsättningar och behov. Som stöd för detta finns bland annat samverkansgrupper, arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal.

Arbetsmiljöarbetet ska ske strukturerat och alla medarbetare på arbetsplatsen har ett gemensamt ansvar. Varje verksamhet ska arbeta med att undersöka, riskbedöma, planer, genomföra och följa upp åtgärder för att förbättra arbetsmiljön.

Uppföljning av arbetsmiljöarbetet sker på arbetsplatsträffar och i samverkansgrupper till exempel sker genomgång av protokoll från skyddsronder.

Det hälsoinriktade arbetet i kommunen är en viktig strategisk fråga. Det handlar om att få friskare medarbetare genom att främja hälsa, förebygga ohälsa och få tillbaka sjukskrivna medarbetare i arbete. En del i hälsoarbetet är den friskvårdspeng ”femhundringen” som samtliga medarbetare kan ta del av.

Årets Arbetsmiljödag genomfördes tillsammans med Hedemora och Fagersta kommun. Mike Florett och Lisbeth Duvringe föreläste om ”Att skapa arbetslust istället för social ohälsa och ohälsosam arbetsmiljö” och Siavosh Derakhti föreläste om ”Vi kan leva för ingenting eller dö för någonting, en individ kan göra skillnad”.

Under 2016 har en stor kompetensutvecklingsinsats skett för chefer och medarbetare bland annat har cheferna genomgått utbildning i arbetsrätt och lönesättning/lönesamtal. Under december erbjöds samtliga medarbetare en föreläsning om värdskap.

Arbetskador och tillbud

Genom arbetsskadestatistiken ges en möjlighet att få information om den fysiska och psykiska arbetsmiljön på arbetsplatserna. Arbetsgivaren är skyldig att utreda orsakerna till olyckor, sjukdomar och allvarliga tillbud i arbetet för att kunna åtgärda och förebygga så att inte andra medarbetare drabbas. Totalt inkom 19 arbetsskadeanmälningar 2016 jämfört med 13 anmälningar 2015. Övervägande delen av arbetsskadeanmälningarna beror på halkskador samt hot och våld.

Tillbudsanmälningarna har ökat och uppgick till totalt 177 anmälningar. Den vanligaste tillbudsorsaken är konsekvenser av orolighet och aggressivitet.

Företagshälsovård

Från den 1 juli 2014 har Norbergs kommun Avestahälsan som företagshälsovård för våra medarbetare.

Insatserna från företagshälsovården 2016 har till stor del handlat om psykosociala insatser som till exempel stödsamtal på individnivå och rehabiliteringsmöten tillsammans med företagsläkare. Företagshälsovården har även varit behjälplig vid fysiska arbetsmiljöproblem.

Oavsett kön, ålder, funktionshinder, sexuell läggning, social och etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning och könsöverskridande identitet ska våra medarbetare behandlas lika. Uppföljning av Plan för aktiva åtgärder mot diskriminering och trakasserier görs sektorsvis i samband med årsboksluten.

Viktiga händelser 2016

- Ett antal nyrekryteringar genomfördes bland annat rekryterades näringslivs- och besöksnäringschef
- 2016 års löneöversyn slutfördes
- Arbetsmiljödagar genomfördes i samverkan med Hedemora och Fagerstas kommuner
- Kommunen erbjöd ett antal platser till feriearbetare under sommaren
- Stora utbildningsinsatser har genomförts för medarbetare och chefer
- Ett underlag gällande attraktiv arbetsgivare har tagits fram
- En medarbetarenkät genomfördes under november
- Pensionsadministrationsupphandling har genomförts

Resultaträkning

(tkr)	Not	Budget 2016	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	1	118 941	137 023	101 077
Verksamhetens kostnader	1	-427 715	-456 230	-392 559
Avskrivningar	2	-10 429	-10 935	-11 187
Verksamhetens nettokostnader		-319 203	-330 141	-302 669
Skatteintäkter	3	250 556	248 181	245 229
Generella statsbidrag och utjämning	3	72 794	116 582	64 729
Finansiella intäkter	4	300	145	345
Finansiella kostnader	4	-3 431	-1 769	-2 305
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	5	1 016	32 998	5 328

Finansieringsanalys

(tkr)	Not	161231	151231
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		32 997	5 328
Justering för avskrivningar	2	10 935	11 187
Justering för förändring pensionsavsättning	14	1 513	537
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		45 445	17 052
+/- Minskning/ökning förråd	8	32	36
+/- Minskning/ökning exploateringsmark	9		-1 260
+/- Minskning/ökning övriga kortfristiga fordringar	10	-20 221	-8 008
+/- Ökning/minskning övriga kortfristiga skulder	14	-19 727	55 706
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5 529	63 526
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	6	-15 480	-21 646
Försäljning av fastigheter och inventarier			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-15 480	-21 646
Finansieringsverksamheten			
<i>Utlåning</i>			
Investering i aktier och andelar		-5 725	
Försäljning av aktieplaceringar, finans		1 096	1 096
+/- Minskning/ökning övriga långfristiga fordringar	7	1 946	-604
<i>Upplåning</i>			
Amortering långfristiga lån	15	-10 000	-500
Förändring andra långfristiga skulder		114	-37
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-12 569	-45
<i>Bidrag statlig infrastruktur</i>			
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-1 085	-1 075
Årets kassaflöde		-23 605	40 760
Likvida medel vid årets början	12	103 601	62 841
Likvida medel vid årets slut	12	79 996	103 601
<i>Specifikation till årets kassaflöde</i>			
+/- Ökn/minskning kortfristiga placeringar		30 000	30 000
+/- Ökning/minskning kassa och bank	12	-53 605	10 760
Årets kassaflöde		-23 605	40 760

Balansräkning

(tkr)	Not	161231	151231
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	141 125	121 272
Maskiner och inventarier	6	3 380	4 091
Pågående nyanläggningar	6	3 529	18 126
Finansiella anläggningstillgångar	7	6 194	3 334
Summa anläggningstillgångar		154 227	146 822
Bidrag till statlig infrastruktur			
Bidrag till statlig infrastruktur	7	2 839	3 017
Summa bidrag till statlig infrastruktur		2 839	3 017
Omsättningstillgångar			
Förråd	8	109	136
Exploateringsmark	9	1 255	1 260
Kortfristiga fordringar	10	65 309	45 087
Kortfristiga placeringar	11	60 000	30 000
Kassa och bank	12	19 996	73 601
Summa omsättningstillgångar		146 668	150 084
Summa tillgångar		303 735	299 923
Skulder och eget kapital			
Eget kapital			
Eget kapital	13	85 962	52 964
därav årets resultat		32 998	5 328
Summa eget kapital		85 962	52 964
Avsättningar			
Avsättning pensionsförpliktelser	14	28 437	26 924
Summa avsättningar		28 437	26 924
Skulder			
Skuld bidrag till statlig infrastruktur		1 224	2 195
Långfristiga skulder	15	78 500	88 500
Kortfristiga skulder	16	109 612	129 340
Summa skulder		189 336	220 035
Summa skulder och eget kapital		303 735	299 923
Ansvarsförbindelser			
	17		
a) pensionsförbindelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna, inkl löneskatt		153 753	156 980
b) övriga förpliktelser		6 887	8 304
Summa ansvarsförbindelser		160 640	165 284

Noter (kk)

1 Verksamhetens intäkter och kostnader	161231	151231
Intäkter enligt redovisning	137 023	101 077
Kostnader enligt redovisning	-456 230	-392 559
Verksamhetens nettokostnader	-319 207	-291 482
Interna poster som inte ingår i verksamhetens nettokostnader	5 690	6 963
Internränta	3 103	3 193
Totalt interna poster	8 793	10 156
2 Avskrivningar		
Planenliga avskrivningar	10 935	11 187
Summa	10 935	11 187
3 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning		
Kommunalskatt	249 133	245 416
Slutavräkning tidigare år	241	-433
Prognos slutavräkning	-1 193	246
Summa skatteintäkter	248 181	245 229
Inkomstutjämning	64 135	51 299
Strukturbidrag		594
Kostnadsutjämning	6 116	3 877
Regleringsavgift	-198	-221
Utjämning LSS	-2 345	-2 430
Kommunal fastighetsavgift	8 748	8 611
Kompensation för höjda sociala avgifter för unga		430
Statsbidrag flyktingsituationen	40 127	3 127
Utfördelat till barn- och utbildningsförvaltningen enligt beslut		-284
Utfördelat till socialförvaltningen enligt beslut		-274
Summa generella statsbidrag och utjämning	116 582	64 729
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	364 763	309 958
<i>Avräkningsbelopp per invånare</i>		
Slutavräkning	85	-70
Preliminär avräkning	-206	43

	161231	151231
4 Finansiella intäkter och kostnader		
<i>Ränteintäkter</i>		
Ränteintäkter	145	165
Realisationsvinst		180
Finansiella intäkter	145	345
<i>Räntekostnader</i>		
Räntor på lån	1 348	1 897
Finansiell kostnad ökning pensionsskuld	230	332
Övriga finansiella kostnader	77	113
Indexering Citybanan	114	-37
Finansiella kostnader	1 769	2 305
5 Årets resultat		
Årets resultat	32 998	5 328
Avgår samtliga realisationsvinster		180
Jämförelsestörande poster		
<i>Verksamhetens intäkter</i>		
Återbetalning premier FORA 2004		2 450
Justerat resultat	32 998	2 698
6 Materiella anläggningstillgångar		
<i>Markreserv</i>		
Ingående anskaffningsvärde	7 732	7 732
Summa utgående ack anskaffningsvärden	7 732	7 732
Summa utgående bokfört värde	7 732	7 732
<i>Verksamhetsfastigheter</i>		
Ingående anskaffningsvärde	181 752	178 324
Nyanskaffningar	33 707	3 428
Summa utgående ack anskaffningsvärden	215 458	181 752
Ingående avskrivningar	110 063	103 113
Årets avskrivningar	6 099	6 950
Nedskrivningar	3 690	
Summa utgående ack avskrivningar	119 852	110 063
Summa utgående bokfört värde	95 606	71 688
<i>Fastigheter för affärsverksamhet</i>		
Ingående anskaffningsvärde	63 699	63 875
Anslutningsavgift		-176
Summa utgående ack anskaffningsvärden	63 699	63 699
Ingående avskrivningar	42 023	40 452
Årets avskrivningar	1 511	1 572
Summa utgående ack avskrivningar	43 534	42 023
Summa utgående bokfört värde	20 165	21 676

Norbergs kommun – Årsredovisning 2016

	161231	151231
<i>Publika fastigheter</i>		
Ingående anskaffningsvärde	30 765	30 765
Summa utgående ack anskaffningsvärden	30 765	30 765
Ingående avskrivningar	24 336	23 391
Årets avskrivningar	916	945
Summa utgående ack avskrivningar	25 253	24 336
Summa utgående bokfört värde	5 512	6 429
<i>Fastigheter för annan verksamhet</i>		
Ingående anskaffningsvärde	22 464	22 464
Summa utgående ack anskaffningsvärden	22 464	22 464
Ingående avskrivningar	12 056	11 064
Nedskrivning	630	
Årets avskrivningar	992	992
Summa utgående ack avskrivningar	13 679	12 056
Summa utgående bokfört värde	8 785	10 407
<i>Övriga fastigheter</i>		
Ingående anskaffningsvärde	150	150
Summa utgående ack anskaffningsvärde	150	150
Ingående avskrivningar	75	60
Årets avskrivningar	15	15
Summa utgående ack avskrivningar	90	75
Summa utgående bokfört värde	60	75
<i>Exploateringsmark, ej avyttring</i>		
Ingående anskaffningsvärde	3 265	3 265
Summa utgående ack anskaffningsvärde	3 265	3 265
Summa utgående bokfört värde	3 265	3 265
<i>Inventarier</i>		
Ingående anskaffningsvärde	13 043	10 915
Nyanskaffningar	424	2 128
Summa utgående ack anskaffningsvärde	13 467	13 043
Ingående avskrivningar	9 202	8 480
Nedskrivningar	364	
Årets avskrivningar	770	722
Summa utgående ack avskrivningar	10 337	9 202
Utgående bokfört värde	3 130	3 841
Konst	250	250
Pågående investeringar	3 529	18 126
Totalt utgående ack anskaffningsvärden	357 000	322 869
Totalt utgående ack avskrivningar	212 745	197 756
Totalt pågående	3 529	18 126
Totalt utgående bokfört värde	148 033	143 488

		161231	151231
7 Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier		206	206
Andelar		4 506	1 153
Övriga långfristiga fordringar		1 481	1 975
		6 194	3 334
Bidrag till statlig infrastruktur			
Aktivering bidrag till Citybanan		3 549	3 549
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 1 av 20		-177	-177
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 2 av 20		-178	-178
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 3 av 20		-177	-177
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 4 av 20		-177	
Summa bidrag till statlig infrastruktur		2 839	3 017
Summa finansiella anläggningstillgångar		9 033	6 351
8 Förråd			
ALE		33	47
Kontorsmaterial		77	88
		109	136
9 Exploateringsmark			
Klacken 1:25, Norens västra strand			
Kalkyl	Belopp	Upparbetade kostnader	
Markvärde kommunal mark	138,6		
Grundundersökningar	55,0		
Förrättningskostnader	100,0		
Gatuarbeten exkl belysning			
inkl enkel grusväg	700,0		
Planering, projektering	75,0		
Samförläggning tomrör för fiber	20,0		
Oförutsett	47,4		
Övr kostnader 161231		1 254,5	
Summa	1 136,0	1 254,5	
Försäljningspris 5 tomter	1 141,6		
Vatten och avlopp Klacken 1:25			
Beräknade kostnader	298,0		
Beräknade anslutningsavg	364,1		
Kostnader och intäkter för VA aktiveras och periodiseras över tid		1 255	1 260

	161231	151231
10 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	4 633	4 755
Mervärdesskattefordringar	3 403	2 456
Interimsfordringar	19 850	32 724
Skattekonto	70	115
Övriga kortfristiga fordringar	15	6
Fordringar Migrationsverket	31 556	
Upplupna skatteintäkter	486	246
Kommunal fastighetsavgift	1 563	1 233
Preliminärskatt	3 731	3 552
	65 309	45 087
11 Kortfristiga placeringar		
Nordea bostadsobligationsfond	12 000	6 000
Nordea institutionell kortränta	48 000	24 000
	60 000	30 000
12 Kassa och bank		
Plusgiro	19 996	73 601
	19 996	73 601
13 Eget kapital		
Ingående Eget kapital	52 964	47 636
Årets resultat	32 998	5 328
	85 962	52 964
Anläggningsskapital utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder/avsättningar	48 905	32 220
Rörelsekapitalet utgör skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder	37 056	20 744
Summa eget kapital	85 962	52 964
14 Avsättningar pensionsförpliktelser		
Ingående avsättning Norbergs kommun	18 451	17 999
Pensionsutbetalningar	-620	-583
Nyintjänad pension	1 489	727
Ränte- och basbeloppsuppräknings	172	249
Förändring av löneskatt	277	90
Övrigt	102	-31
Utgående avsättning	19 871	18 451
Fördelning per förmån Norberg		
Pensionsbehållning	0	0
Förmånsbestämd ÅP	15 509	14 354
Särskild avtalspension	0	0
Pension till efterlevande	83	66
PA-KL pensioner	398	426
Totalt	15 990	14 846

	161231	151231
Ingående avsättning förtroendevalda	2 256	2 019
Nyintjänad pension	-36	159
Ränte- och basbeloppsuppräkningsar	26	32
Förändring av löneskatt	-2	46
Utgående avsättning	2 244	2 256
Ingående avsättning kommunalförbund	6 216	6 368
Pensionsutbetalningar	-279	-271
Nyintjänad pension	144	47
Ränte- och basbeloppsuppräkningsar	60	88
Förändring av löneskatt	21	39
Övrigt	160	-55
Utgående avsättning	6 322	6 216
Fördelning per förmån kommunalförbund		
Pensionsbehållning	0	0
Förmånsbestämd ÅP	2 377	2 445
Särskild avtalspension	0	0
Pension till efterlevande	0	0
PA-KL pensioner	71	73
Totalt	2 448	2 518
Summa avsättningar	28 437	26 924
15 Långfristiga skulder		
Kommuninvest	78 500	88 500
Skuld bidrag till statlig infrastruktur		
Skuld Citybanan	4 364	4 364
Avgår betalning nr 1 av 20	-419	-419
Avgår betalning nr 2 av 20	-637	-637
Avgår betalning nr 3 av 20	-1 112	-1 112
Avgår betalning nr 4 av 20	-971	
Summa skuld bidrag till statlig infrastruktur	1 224	2 195
Summa långfristiga skulder	79 724	90 695

	161231	151231
16 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	25 371	17 681
Semesterlöneskuld	12 763	12 780
Arbetsgivaravgifter	4 228	3 723
Upplupen kostnadsränta	67	77
Preliminärskatt löner	3 513	3 160
Momsskulder	355	305
Mimerlaven	6 175	6 924
Löneskatt	3 382	3 192
Pension individuell del	7 424	6 575
Interimsskulder	12 055	54 680
Förutbetalda skatteintäkter	1 193	394
Avräkning integration	32 400	19 130
Övriga kortfristiga skulder	685	720
	109 612	129 340
17 Ansvarsförbindelser		
<i>Borgensåtaganden</i>		
Vafab Miljö kommunalförbund	6 725	8 102
Privatpersoner statliga lån	62	89
Övriga föreningar	100	113
Summa borgensåtaganden	6 887	8 304
Pensionsförpliktelse - ansvarsförbindelse enligt KPA	123 735	126 332
Löneskatt 24,26 %	30 018	30 648
Aktualiseringsgrad 90 %		
Summa pensionsförpliktelse och löneskatt	153 753	156 980
Summa borgensåtaganden och pensionsförpliktelser	160 640	165 284

Övrigt

Norbergs kommun har i mars 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2016-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Norbergs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2016-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 346 091 miljoner kronor och totala tillgångarna till 338 153 miljoner kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 133 016 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 130 374 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige

Ordförande: Sten Nordström

Resultat (kkkr)	Budget 2016	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Intäkter	408,8	4 301,9	1 326,5
Kostnader	-69 233,4	-70 404,0	-61 387,6
Nettokostnad före kapitalkostnad	-68 824,6	-66 102,1	-60 061,1
Kapitalkostnad	-347,4	-392,4	-413,6
Nettokostnad före kommunbidrag	-69 172,0	-66 494,5	-60 474,6
Kommunbidrag, årsbudget	66 222,0	66 222,0	62 085,0
Kommunbidrag, tilläggsanslag	2 950,0	2 950,0	2 800,0
Budgetavvikelse	0,0	2 677,5	4 410,4

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen, bland annat mål och riktlinjer för verksamheten, budget, utdebitering och andra viktiga ekonomiska frågor, nämndernas organisation och verksamhetsformer, årsredovisning och ansvarsfrihet. Fullmäktige beslutar också i övriga frågor som anges i kommunallagen eller i andra författningar. Ledningskontoret biträder kommunfullmäktige med beslutsunderlag, sammanträdeshandlingar, kallelser, protokoll etc. samt lämnar service till övriga förvaltningar och allmänhet.

Inom kommunfullmäktiges ansvarsområde ligger kostnaderna för medlemskap i kommunalförbunden Norra Västmanlands Utbildningsförbund, Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund och Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund. Här finns också kostnaderna för de gemensamma nämnderna - Västmanland-Dalarna Miljö- och byggnadsnämnd som startade sin verksamhet 2006-01-01, Västmanland - Dalarna lönenämnd som startade sin verksamhet 2007-01-01 med säte i Norberg samt Norra Västmanlands Ekonominämnd som startade sin verksamhet 2012-07-01. Dessutom ligger kostnaderna för kollektivtrafiken och medlemskapet i Norra Västmanlands Samordningsförbund under fullmäktige.

Periodens händelser

Kommunfullmäktige har under året beslutat om budget, skattesats och taxor. Därutöver har kommunfullmäktige hanterat interpellationer, tagit del av revisions- och granskningsrapporter, prognoser, delårsrapporter och årsredovisningar samt tagit del av muntliga rapporter från samverkansorgan. I juni uppmärksammade fullmäktige medarbetare som varit anställda 25 år i kommunen. I övrigt har bland annat följande frågor behandlats.

- Vindkraft i Målberget.
- Antagit en vision med fyra strategiska områden
- Beslutat om en reviderad styrmodell.
- Antagit styrdokument för krisberedskap.
- Beslutat om utbyggnad av kommunalt VA i Bjurfors.
- Reviderat regler för kommunal förskola och fritidshem.
- Beslutat om fördelningsprinciper för extra flyktingmedel.
- Beslutat om att täcka underskott år 2015 för Norra Västmanlands utbildningsförbund.
- Beslutat om utträde ur näringslivsorganisationen Tillväxtgruppen.

- Som inriktningsbeslut uppdragit åt NVK att upphandla byggnation av en idrottshall inklusive fritidsgård.
- Beslutat om fördelning av extra statsbidrag för grundskolan samt flyktingmottagande.
- Beslutat om hantering av överskottslikviditet.
- Bifallit ett tilläggsäskande för inköp av licens för e-Wärna samt socialutskottets yrkande om investeringsmedel för inköp av sängar och madrasser.
- Beslutat om indraget kommunalt partistöd.
- Antagit förslag till reviderat reglemente för kommunstyrelsen.
- Antagit en reviderad plan för extraordinära händelser.
- Godkänt riktlinjer för uthyrning av bostäder, lokaler och fordonsplatser förvaltade av NVK.

Norbergs styrsystem och måluppfyllelse

Det arbete som påbörjades under 2015 med att formulera en reviderad vision för Norbergs kommun fortsatte in på år 2016 med fastställande av visionen. Till visionen antogs fyra strategiska områden som utgör en grund för kommunstyrelsens beslut om tio övergripande mål.

Kommunfullmäktige antog följande vision inför år 2025: ”Norberg – den växande kommunen som är tillgänglig, trygg och utvecklande för alla. Mångfald är den självklara drivkraften för tillväxt och hållbar utveckling. De strategiska områdena för åren 2016 – 2018 är:

- Den tillgängliga och attraktiva kommunen
- Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling
- Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring
- Kommunen – en attraktiv arbetsgivare

Med syfte att använda resurser och skattemedel effektivt och svara upp mot invånarnas krav, behövs en gemensam riktning och samordning av kommunens verksamheter. *Styrsystem för Norbergs kommun* som kommunfullmäktige antog under 2016 beskriver den samlade styrningen för kommunen, sektorer och samverkansorgan. Styrsystemet ger färdriktning, utgör värdegrund och reglerar ekonomi- och verksamhetsstyrning. Styrningen utgår från kommunens vision, strategiska områden, övergripande mål samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten.

Styrsystemets ambition är att resultat ska följas upp på bredare sätt. Förutom de ekonomiska perspektiven har styrsystemet sikte på de kommunala verksamheterna, individen/medborgaren samt medarbetarna. På så sätt är styrsystemet balanserat. I 2017 års årsredovisning ska måluppfyllelsen utifrån vision, strategiska områden samt kommunstyrelsens tio övergripande mål på ett tydligt sätt följas upp, på så sätt skapar kommunfullmäktige en helhetsbild av kommunens resultat.

Verksamhetsperspektiv

Att vi når våra mål och erbjuder bra och rätt resultat.

Invånarperspektiv

Att vi har nöjda kunder och invånare.

Medarbetarperspektiv

Att vi har engagerade och nöjda medarbetare med rätt kompetens.

Ekonomiska perspektiv

Att vi har en ekonomi i balans samt når balanskraven.

Ekonomiskt utfall och större avvikelser

För driften redovisar kommunfullmäktige, inklusive kommunalförbund och kollektivtrafik ett överskott på 2,8 mkr.

Verksamhetsbidraget till Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund (NVK) ger ett överskott på 2,3 mkr främst beroende av att gator och vägar samt utförarenheten uppvisat lägre kostnader.

Verksamhetsbidraget till Norra Västmanlands Utbildningsförbund (NVU) ger totalt ett överskott på 0,3 mkr. Kostnaden för Svenska för invandrare (SFI) är 1,1 mkr kronor högre än budget. Kostnaden för gymnasiet och vuxenutbildningen är 0,8 mkr lägre än budget. Kostnaden för SFI för personer utanför etableringen samt gymnasieutbildning för ensamkommande är 0,6 mkr lägre än budgeterat.

Verksamhetsbidraget för NVE (Norra Västmanlands ekonominämnd) ger ett underskott på 0,3 miljoner kronor.

Verksamhetsbidraget till Västmanlands-Dalarnas miljö-och byggnadsnämnd ger ett överskott på knappt 0,6 mkr främst beroende på vakanser och högre intäkter.

I övrigt kan noteras att kostnaden för outhyrda lokaler, som saknar budget, uppgick till 0,1 mkr.

Kommunstyrelsen och allmänna utskottet

Ordförande: Johanna Odö

Kommunchef: Hannu Högberg

Resultat (kk)	Budget 2016	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Intäkter	12 690,5	17 972,1	11 966,0
Kostnader	-25 364,4	-30 672,0	-27 090,4
Nettokostnad före kapitalkostnad	-12 673,9	-12 699,9	-15 124,4
Kapitalkostnad	-118,1	-127,4	-96,8
Nettokostnad före kommunbidrag	-12 792,0	-12 827,3	-15 221,2
Kommunbidrag, årsbudget	13 292,0	13 292,0	15 440,0
Kommunbidrag, tilläggsanslag	-500,0	-500,0	
Budgetavvikelse	0,0	-35,3	218,8

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsens viktigaste uppgift är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över utskottens verksamheter. Styrelsen ska även uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Ledningskontoret är kommunstyrelsens och allmänna utskottets förvaltningsorganisation. Uppdraget innefattar också att stödja kommunfullmäktige. Kommunledningskontoret har ett samordnande och utvecklande ansvar för styrning och uppföljning. Kontoret leder och utvecklar kommunens mål-, verksamhets- och resultatstyrning. En betydelsefull del i arbetet är också att utveckla former för samverkan mellan kommunens sektorer och med samverkansorgan. Från kommunledningskontoret leds och samordnas kommunövergripande arbetsgrupper och kontoret ansvarar för rapportering till myndigheter.

Kommunledningskontoret arbetar med den övergripande strategiska planeringen, exempelvis för arbetsmarknad, bostäder, integration och säkerhetsfrågor. Via kommunledningskontoret samordnas ekonomistyrning, personalpolitik och samhällsbyggnadsprocessen. Ledningskontoret förbereder ärenden som ska behandlas och utgör sekretariat för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens allmänna utskott. Ledningskontoret bistår kommunstyrelsen i dess samordnings- och ledningsfunktion. Kommunledningskontoret ansvarar för arkiv samt diarium med offentliga handlingar.

Inom kontoret finns förutom kommunchefen med medarbetare en administrativ enhet samt en kommunövergripande personalfunktion. Upphandlingar, förutom tekniska upphandlingar som sker via Norra Västmanlands kommunalteknikförbund, sköts av upphandlingsenheten vid Avesta kommun. Kommunchefen ingår en styrgrupp för upphandlingar tillsammans med representanter för Avesta och Skinnskattebergs kommuner.

Administrativa enheten har under året biträtt kommunstyrelsens allmänna utskott, kommunstyrelse och kommunfullmäktige med beslutsunderlag, sammanträdeshandlingar, kallelser, protokoll etc. samt lämnat service till övriga förvaltningar och allmänhet. Enheten har under året ansvarat för reception samt kontorsvaktmästeri. Inom enheten har det kommunövergripande IT-strategiska utvecklingsarbetet samt informationsfunktionen ingått.

Personalfunktionen ansvarar för utformning och tillämpning av kommunens personal- och lönepolitik samt hantering av kommunövergripande ärenden inom området, t.ex. samverkansavtal och riktlinjer, kollektivavtal och vissa förhandlingar, personalutveckling/avveckling, arbetsmiljö och företagshälsovård. Personalfunktionen arbetar även med arbetsmässig rehabilitering och friskvård samt jämställdhets- och mångfaldsfrågor. Personalfunktionen utgör även stöd till fackförvaltningarna inom dessa områden. Ett betydelsefullt arbete under år 2016 har varit att arbeta fram underlaget Norbergs kommun som en attraktiv arbetsgivare.

Sektor lön biträder Västmanland-Dalarna Lönenämnd genom att hantera löner för Norberg, Fagersta, Avesta, Hedemora och Skinnskattebergs kommuner. Löneförvaltningen svarar för lönehantering, pensions- och försäkringsfrågor. Lönechefen vid lönenämnden är underställd kommunchefen i Norbergs kommun.

Norra Västmanlands Ekonominämnd och förvaltningen Norra Västmanlands ekonomiförvaltning arbetar med Norbergs kommuns årsredovisningar, delårsrapporter och budget. Funktionen är gemensam med Fagersta kommun. Nämnden upprättar också en egen verksamhetsberättelse.

Väsentliga händelser under året

Kommunstyrelsen har under året tagit del av revisions- och granskningsrapporter, prognoser, delårsrapporter och årsredovisningar samt muntliga och skriftliga meddelanden. Kommunstyrelsen har också behandlat samt föreslagit kommunfullmäktige att besluta om motioner, medborgarförslag, taxor och budget. I övrigt har bland annat följande frågor behandlats under år 2016.

- Kommunstyrelsen har antagit tio övergripande mål som del i en reviderad styrmodell.
- Beslutat om fördelning av extra statsbidrag för flyktingmottagande.
- Beslutat att genomlysas kommunala arbetsmarknadsfrågor.
- Uppdragit åt barn- och utbildningsutskottet att presentera en plan för vilka åtgärder som behövs för att alla barn ska lämna grundskolan med behörighet till nationellt gymnasieprogram.
- Antagit en lokal handlingsplan mot våldsbejakande extremism.
- Tagit del av utredningen ”FAHNS-kommunerna framför styret”, en utredning som berör frågor om styrning av samverkansorgan.
- Tagit del av en utredning om besöksnäring och tillväxtfrågor.
- Uppdragit till kommunchefen att föreslå en organisation för tillväxt och utveckling.
- Beslutat om ombyggnation av kommunhusets entré samt säkerhetsrelaterade frågor vid tillträde till kommunhuset.
- Beslutat om fördelning av utökad schablonersättning för integration.
- Beslutat om ansökningar av integrationsprojekt.
- Tagit del av en utredning av turist- besöksnäring och tillväxtfrågor.
- Beslutat om en ny utskottsorganisation. Kultur- idrotts- och fritidsutskottet lades ned 31 december 2016 och Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet skapades från den 1 januari 2017.
- Antagit en IT-strategi med IT-handlingsplan.
- Reviderat riktlinjer för rehabilitering.
- Tagit del av uppföljningar av internkontroll samt gett kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram en samlad internkontrollplan för år 2017.
- Beslutat om ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsens utskott via reglemente.
- Hanterat förslag om utökad borgensåtagande till VafabMiljö.

- Hanterat tilläggsäskande för inköp av licens för e-Wärna samt socialutskottets yrkande om investeringsmedel för inköp av sängar och madrasser.
- Hanterat förslag till en reviderad plan för extraordinära händelser.
- Hanterat riktlinjer för uthyrning av bostäder, lokaler och fordonsplatser förvaltade av NVK.
- Tagit del av redovisningar som en del i uppföljning av de extra medel för integration som beslutats och fördelats till bland annat föreningslivet.
- Gett kommunalrådet i uppdrag att teckna avtal om regional samverkan U-sam i frågor om samhällsstörning.
- Beslutat om medelstildelning till Norra Västmanlands samordningsförbund och Arkiv Västmanland
- Lämnat yttrande på ansökan om flytt av kommun- och länsgräns till Lantmäteriet.
- Lämnat svar på remisser.

Flyktningmottagande och integration

Den förstärkning på integrationsområdet som gjorts vid ledningskontoret under året har möjliggjort ett tydligare fokus på det civila samhällets aktörer, och att stödja dem i integrationsarbetet. Projektmedlen som kommunstyrelsen avsatte har resulterat i 21 olika projekt, som i sin tur genererat samarbeten och samverkan mellan föreningar, andra organisationer och kommunala verksamheter. Som exempel kan nämnas ungdomsgården som samverkar med en dansförening, och Rädda Barnen som samverkar med Svenska kyrkan i en öppen barnverksamhet för familjer som bor i Kärrgruvan. Aktörerna som arbetar med integration i civilsamhället samlas i nätverksträffar, sammankallade av integrationskoordinatoren. I februari anordnas Norbergs föreningsmessa, som syftar till att få in fler aktiva i föreningslivet i Norberg, både nyanlända och sedan länge bofasta. Under året har också integrationsprojekt startat med hjälp av beviljade medel från Kulturrådet och Länsstyrelsen. Medlen från Kulturrådet finansierar ett läsprogram vid biblioteket, och Länsstyrelsemedlen finansierar ett projekt som i samverkan med ABF bl.a. anordnar boskola för nyanlända.

Ekonomiskt utfall och större avvikelser

Kommunstyrelsen redovisar totalt ett överskott på 1,3 mkr. Allmänna utskottet redovisar sammantaget ett nollresultat. Kanslisektionen redovisar ett underskott på 0,9 mkr till följd av dubbla personalkostnader. För ansvarsförsäkringar redovisas ett underskott på 0,3 mkr. Underskotten vägs upp av bland annat lägre kostnader för facklig tid, lägre kostnader på enheten administration till följd av vakanser samt på att de medel som fördes över från kultur-idrotts- och fritidsutskottet inte har nyttjats fullt ut. Anslagen för utvecklingsmedel och medlemsavgifter visar ett totalt ingen avvikelse mot budget.

Måluppfyllelse

Under år 2016 har fokus lagts på att arbeta fram förslag på ny vision för Norberg samt utveckling av styrsystemet. Kommunfullmäktige beslutade i januari 2016 om en ny vision och till visionen antogs fyra strategiska områden som utgjorde en grund för kommunstyrelsens beslut om tio övergripande mål. Kommunfullmäktige antog följande vision: ”Norberg – den växande kommunen som är tillgänglig, trygg och utvecklande för alla. Mångfald är den självklara drivkraften för tillväxt och hållbar utveckling.

Respektive utskott har under året haft ett uppdrag att formulera, följa upp samt revidera sina åtaganden, handlingsplaner och aktiviteter utifrån visionen, de strategiska områdena samt kommunstyrelsens övergripande mål. Mätetal, nyckeltal och kriterier ska i styrmodellen finnas såväl på kommunövergripande nivå som för respektive utskott. De reviderade styrsystemet syftar till att resultat följs upp breda sätt. Förutom de ekonomiska perspektiven har styrmodellen även sikte på vad verksamheterna åstadkommer, ett medborgarperspektiv samt ett medarbetarperspektiv. I 2017

års årsredovisning ska måluppfyllelsen på ett tydligt sätt följa de under gångna året antagna målen på så sätt skapas en helhetsbild.

Uppföljning av 2015-års effektmål

Effektmål	Utvärdering	Mål uppfyllt
Kansli År 2018 skall kommunens verksamheter vara miljödiplomerade.	Projektet framflyttat	-
Medborgarnas upplevda trygghet ska öka.	Senaste betygsindex år 2016 var 53 (61 år 2013 och 60 år 2010) enligt SCB medborgarundersökning del ”Trygghet”.	Nej
Kommunens webbinformation till medborgarna har förbättrats.	En ny hemsida plattform lanserades under 2016. Nya hemsidan är ett stort lyft jämfört med den gamla.	Ja
Personal Kommunen kan rekrytera personal med efterfrågad kompetens.	Förskollärare, behöriga lärare, undersökterskor, sjuksköterskor, socialsekreterare och medarbetare med viss annan spetskompetens är svårrekryterad.	Delvis
Medarbetare skall uppleva att de får ta ansvar och vara delaktiga i verksamhetens utveckling för att nå uppsatta mål.	Enligt medarbetarenkät 2016 ligger kommunen på samma nivå som övriga deltagande kommuner: meningsfullhet 4,6 (2014 var det 4,5) samt delaktighet 3,4 på femgradig skala (samma nivå 2014).	Delvis
Näringsliv		
Antal nya företag per 1000 invånare ska öka.	2014 5,7 företag 2013 5,7 och 2012 5,5	Ja
Antal företag 2015/antal nystartade företag. (ej fastställt effektmål)	(571/26)	Nej
Företagarnas omdöme om företagsklimatet har förbättrats.	Svenskt näringslivs ranking, totalranking. År 2016 plats 267, en förbättring med 17 platser från året innan. (2015) 284, (2014) 283, (2013) 285, (2012) 276. När det gäller konkurrens från kommunen landar Norberg på plats 110. I tillämpning av lagar och regler landar Norberg på plats 114 och tjänstemännens attityder på plats 138 enl Svenskt näringslivs ranking.	Ja
Företagens omsättning, ökning från föregående år. (ej fastställt effektmål)	Nationell 7e plats, år 2015. Mätning för 2016 saknas än så länge.	
Kvalitet i myndighetsutövning och		

<p>service gentemot företagare. (ej fastställt effektmål)</p>	<p>V-Dala miljö och bygg, nationell plats 18 med NKI 74. Inom området bygglov hamnar förvaltningen på plats 31 med NKI 75.</p>	
<p>Arbetslöshet (ej fastställt effektmål)</p>	<p>Arbetslösheten har minskat under 2016. I december månad var totalt 283 personer i Norberg arbetslösa. Av dessa var 55 ungdomar och 166 personer utrikes födda. Totalt var drygt fem procent i kommunen öppet arbetslösa och drygt fem procent i någon form av arbetsmarknadsprogram enligt AF.</p>	
<p>Kommunikationer</p>	<p>Antalet resor med kollektivtrafik till och från Norberg, samt inom Norberg ska öka.</p> <p>Antalet resande har enligt Kollektivtrafikmyndigheten ökat.</p>	<p>Ja</p>
<p>Post- och telestyrelsens (PTS) årliga bredbandskartläggning.</p>	<p>Bredbandsnätet har byggts ut 2016.</p>	<p>Ja</p>
<p>Trygghet Medborgarnas upplevda trygghet ska öka.</p>	<p>SKL:s undersökning ”Information till alla” visar ett medelvärde som tidigare år. År 2015 var medelvärdet 74, vilket är en ökning med en enhet sedan 2014.</p>	<p>Delvis</p>

Framtid

Under året som gått har kommunstyrelsen beslutat och hanterat flera viktiga framtidsfrågor där beslutet om tio övergripande mål som del av kommunfullmäktiges vision och fyra strategiska områden är centrala, likaså arbetet med att implementera en reviderad styrmodell med inriktning ökad resultatstyrning. Norbergs kommunrevisorer har framfört synpunkter om att Norbergs kommun inte har en samlad bild av resultaten i form av måluppfyllelse. Arbetet med att utveckla styrmodellen fortsätter även 2017 med syftet att få till ett årshjul med en tydlig analysfas som kan bilda grund för insatser, åtgärder och prioriteringar. Ledningskontoret har aviserat till Sveriges kommuner och landsting om att Norbergs kommun går med i Kommunal kvalitet i korthet (KKiK). Syftet är att komma med ett konstruktivt sammanhang som utvecklar kommunens kvalitetsmått som en del i styrning, verksamhetsutveckling samt resultatuppföljning.

Det är angeläget att Norbergs kommun fortsätter med att utveckla samarbetet med samverkansorganisationerna. Samtidigt finns i frågorna utmaningar utifrån styrfrågor då organisationerna verkar för fler kommuner. Att få till ett årshjul där samverkansorganisationernas delårsrapporter inkommer inom rimlig tid är angeläget med syfte att möjliggöra korrigeringar av färdriktningar under pågående budgetår samt för skapa en samlad bild av kommunens delårsresultat. Inför 2017 skapades ett nytt utskott, demokrati och samhälls-utvecklingsutskottet (DSU). Med bildandet av DSU kommer näringslivsfrågorna åter att vara närmare politiken, norbergare och Norbergs företagare. För en del av företagen är en avgörande framtidsfråga att ha tillgång till arbetskraft, för några andra är lokalfrågor viktiga. Att kommunen är en aktiv aktör i arbetet på strategisk nivå inom det arbetsmarknadspolitiska fältet är angeläget.

Med DSU kan sambandet mellan kultur och besöksnäringen utvecklas. Turismens totala omsättning ökar och med återuppbyggnaden av Elsa Anderssons konditori samt via det ideella arbete som läggs ned på att utveckla publika evenemang finnas goda grunder för att öka turismbesöken och därmed även turismkonsumtion under det kommande året.

En ytterligare framtidsfråga för kommunen är arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Att få till ett bostadbyggande och företag som vill etablera sig i kommunen eller företag som önskar utöka sin verksamhet är betydelsefullt. Ett bostadsförsörjningsprogram tas fram under 2017 och planarbete pågår för att kommunens ska ha tillgång till mera byggbar mark.

År 2015 men även 2016 var det ett stort antal asylsökande i Norbergs kommun, omkring 900 som mest. Detta satte flera av de kommunala verksamheterna under stort tryck, bland annat biblioteket, förskolan, skolan och socialsektorn med verksamheter för ensamkommande barn. Vid ingången av 2017 är Norberg alltså en kommun med ett stort antal asylsökande och personer som nyligen fått uppehållstillstånd. Att Norbergs kommun även framöver kan erhålla särskilda statsbidrag för att klara av integrationen på bra sätt är en viktig framtidsfråga.

Arbetet med att bygga ut bredband/fiber samt främjande av digitalisering fortgår. Vi behöver dra nytta av digitaliseringens möjligheter för att bli effektivare, mer tillgängliga och erbjuda en enklare vardag för invånare och medarbetare. Tekniken ger möjligheter till ökad service samt ett förstärkt lärande. Att digitalisera handlar även om att införa bättre administrativa system, hjälpmedel inom vården- och omsorgen.

Kultur-, idrott- och fritidsutskottet

Ordförande: Elizabeth Pettersson

Förvaltningschef: Ingrid Nord

Resultat (kkkr)	Budget 2016	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Intäkter	1 196,0	5 560,8	2 228,7
Kostnader	-10 791,0	-15 500,0	-12 487,8
Nettokostnad före kapitalkostnad	-9 595,0	-9 939,2	-10 259,2
Kapitalkostnad	-300,0	-298,6	-296,6
Nettokostnad före kommunbidrag	-9 895,0	-10 237,8	-10 555,8
Kommunbidrag, årsbudget	9 895,0	9 895,0	10 556,0
Tilläggsbudget			
Budgetavvikelse	0,0	-342,8	0,2

Verksamhetsbeskrivning

Kultur-, idrott och fritidsutskottet har ansvarat för den kommunala kultur-, idrott- och fritidsverksamheten samt kulturmiljövården. Verksamheterna som ingått är bibliotek, konsumentvägledning, stöd till barn- och ungdomsevenemang, fritidsgården Unkan, friluftsanläggningar, lotterihandläggning, föreningsstöd, stöd till studieförbund, förvaltning, drift och utveckling av kommunägda kulturbyggnader och kulturmiljöer. Stöd till föreningar och allmänhet ges inom idrott- och kulturarvsfrågor. Kultur-, idrott- och fritidsutskottet har bestått av tre ordinarie ledamöter och tre ersättare.

Årets händelser

Kulturmiljö

Kraftcentralen på Mimerlavsområdet har restaurerats. En utredning om problemen med Konstkanalen har påbörjats. Samtliga fönster i Thorshammars Werkstad blev renoverade i juli. Senare i juli skedde omfattande skadegörelse av samma fönster. Nya Lapphyttan fick ett nytt vattenhjul genom samarbete med Föreningen Järnet på Lapphyttan och Göteborgs universitet. Vattenhjulet invigdes av Landshövdingen i juli. I juli genomfördes en framgångsrik Ekomuseumsvecka med aktiviteter vid samtliga tio besöksmål i kommunen. En miljöundersökning om eventuell förorening mark och vatten från Thorshammars Werkstad har gjorts. Medel kommer att sökas från Naturvårdsverket för åtgärder. Aktiviteter på Nya Lapphyttan, Barnens Bergslag, genomfördes under sex veckor. Feriearbetare sysselsattes. Besökscentrum användes av för ett ungdomsprojekt inom integration och försörjning.

Naturvård

Flera lokala naturvårdsprojekt pågår där 50% av kostnaderna kan fås i form av bidrag som fördelas av Länsstyrelsen. Ett sådant projekt är ”Prioriterade åtgärder i översiktsplan” där bl.a. ett naturvårdsprogram arbetas fram. Ett annat projekt är ”Naturinformation i Norbergs närmiljö” där stigar och informationsskyltar i Mossgruveparken förbättras. Ett projekt som har avslutats under våren är ”Naturupplevelse i Barnens Bergslag” där aktiviteter riktade till barn har genomförts vid Nya Lapphyttan. Under sommaren har fyra grupper med ensamkommande flyktingbarn haft handledd språkpraktik som varit förlagd vid Klackbergs naturreservat. Språkpraktikanterna har arbetat med naturvårdsåtgärder i reservatet samtidigt som de övat svenska. Under ekomuseumveckan i somras genom-

fördes en guidad visning av Klackbergs naturreservat i samarbete med Naturskyddsföreningen i Norberg.

Föreningsstöd

Möten med föreningarna har hållits under våren. Föreningsbidrag har betalats ut till föreningar som bedriver barnverksamhet. Kultur-, idrotts- och fritidsutskottet har inte kunnat ge bidrag till föreningar som genomför större arrangemang men flera av föreningarna har ändå kunnat få stöd genom kommunstyrelsens utvecklingsmedel.

Ungdomsgården Unkan

Förutom de vanliga kvällarna med aktiviteter för ungdomar i Norberg har Unkan ordnat ett antal särskilda evenemang varav flera i samarbete med externa aktörer. Några exempel är Livekarusellen, en musiktävling i samarbete med Studieförbundet. Resa till Romme Alpin samt till Gröna Lund med sponsring av bussen från Lions. Sportlovsprogram har genomförts tillsammans med biblioteket och Norberg-Karbennings församling. Varje vecka under våren har aktiviteter i form av yoga, drama, bild och gitarr genomförts. Under året har också tjejkvällar genomförts med syfte att stärka flickorna. Drogfri skolavslutning arrangerades vid Kraftcentralen med disco, hoppborg, backklättring. Konstprojektet Undrien i Kraftcentralen tillsammans med biblioteket samlade 450 barn via en workshop och utställning. Resor har genomförts till Avestas skatepark och skaterampen utanför Unkan har restaurerats. Med medel från myndigheten MUCF har ungdomar kunnat åka till Furuvik på deras drogfria skolavslutning. Fritidsgården deltog i integrationsfotbollen med ett lag med flickor och pojkar. Under sommaren har de tränat varje vecka med runt 15 deltagare.

Arrangemang och allmänkultur

Ett kulturliv för alla har bjudit på ett intressant och varierat musikutbud. Ett kulturliv för alla – teater, har haft ekonomiskt för årets sommarteateruppsättning. Nationaldagen firades genom samarbete med Bergslagens folkhögskola, ABF, Flikens asylboende samt turistinformationspersonal. Norbergs kommun har varit delaktigt i planeringen av Norbergsfestival och stöttat den på flera sätt. Kommunen ordnade i samverkan med festivalen och ”Folkhemsturen” en uppskattad rundtur i buss i mer eller mindre kända kulturmiljöer. Kommunen har anordnat en nyinflyttaresa för alla nya norbergare.

Teaterbiografen

Fritidsgården Unkan använder Teaterbiografen när de har öppet på kvällarna. Biblioteket använder lokalen när de samlar barn från förskolan och skolan för olika arrangemang. De har under året varit författarbesök, bokcirklar och berättarfestival i lokalen. Skolan har haft flera föreläsningar för alla personal i Teaterbiografen. Musikskolan har konserter i Teaterbiografen. NVU använder lokalen för tentaskrivning och andra samlingar. Kommunstyrelsen har haft ett sammanträde samt att man bjudit in allmänheten till olika möten och informationsträffar. Teaterbiografen hyrs också av externa anordnare. Norbergs filmklubb visar film på tisdagskvällar. ABF och Lantmäteriet har haft sammankomster i lokalen. Folkhögskolan använder lokalen för sin teaterlinje. De övar där samt ger föreställningar.

Biblioteket

Biblioteket förmedlar litteratur och främjar läsning och är ett stöd för olika former av utbildning i Norberg. Biblioteksverksamheten tillhandahåller olika medier, bland annat anpassade för barn och ungdomar. Biblioteket bidrar till att förmedla samhällsinformation till enskilda och grupper i olika delar av samhället. Inte minst är biblioteket en inspirerande mötesplats.

Et urval av aktiviteter som genomförts. Boködlorna har haft 15 träffar med 30 deltagande barn i åldern 10-12 år. Under våren satsade biblioteket på filmskapande med I-pads. För fjärde året i rad fick alla 2-åringar inskrivna i Norbergs förskolor en gåvobok som bekostades av Lions. Denna bok arbetar man med i förskolorna under läsåret. Det ingår även fortbildning för förskolepersonalen.

Det läsfrämjande samarbetet mellan förkoleklasser och biblioteket avslutades med att barnen fick träffa Vanna Rosenberg, skådespelare och nu också barnboksförfattare. Alla barnen fick ett ex. av hennes nyss utkomna bok och CD med tillhörande musik i gåva från biblioteket. Norbergs bibliotek har flyktingförläggningarna i kommunen och boende har genomfört besök på biblioteket, det har varit ca 25-30 personer vid varje tillfälle. Med läsfrämjandemedel har biblioteket kunnat köpa in fler barn- och vuxenböcker på andra språk än svenska. Läsfrämjande insatser för vuxna har genomförts också genomförts.

Biblioteket hade stängt sex veckor under sommaren för ombyggnation. Renoveringen har resulterat i en ljusare och öppnare lokal. Utöver bibliotekets 30 öppettimmar per vecka det varit öppet i tidningshörnan och under förmiddagarna innan öppettiden har skolklasser och andra grupper besökt biblioteket.

Ekonomiskt utfall och större avvikelser

Utskottet redovisar totalt ett underskott på 0,3 mkr. Ordinarie verksamhet redovisar ett överskott på 0,1 mkr, medan projektverksamheten redovisar ett underskott på 0,4 mkr.

Kultur-, idrotts- och fritidsutskottet tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen visar totalt ett positivt resultat på 0,3 mkr, vilket beror på tilldelningen av tillfälliga statsbidrag för flyktingmottagande. Kultur- och fritidsverksamheterna visar båda underskott, vilket beror på att verksamheterna haft mer verksamhet än budgeterat till följd av tilldelningen av det tillfälliga statsbidraget. Nettoeffekten blir ett överskott på knappt 0,1 mkr.

Under 2016 har KIFU avslutat sammanlagt sex projekt. Tre av projekten har avslutats med ett nollresultat och tre av projekten har avslutats med ett underskott. De tre projekt som avslutats med underskott är Mossgruveparken -0,2, projekt Engelbrekt -0,1 mkr och Naturupplevelse i barnens Bergslag -0,1 mkr. Det sammanlagda underskottet för projekten uppgår till 0,4 mkr.

Investeringsbudget

Utskottets investeringsbudget på 0,1 mkr har ej tagits i anspråk.

Måluppfyllelse

Effektmål	Utvärdering	Mål uppfyllt
<p>Målområde hållbar och effektiv utveckling Energianvändningen minskas minst 10 % på tre år.</p> <p>Information i miljö- och energifrågor finns och synliggörs på biblioteket. Minst två gånger per år görs särskilda arrangemang.</p>	<p>Utvärderas via nyckeltal.</p> <p>Redovisas vid årsbokslut via verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser som redovisas i KIFU.</p>	<p>Nej</p> <p>Nej</p>
<p>Målområde tillväxt och attraktivitet Besöksmålen och fritidsanläggningarna är välskötta och verksamheten håller hög kvalitet.</p> <p>Bibliotek och kulturmiljöer erbjuder möjligheter att inhämta kunskap. Information, stöd och råd ges inom kulturmiljöområdet.</p> <p>Ett brett utbud av fritidsverksamhet som bidrar till att stärka ungdomars identitet erbjuds.</p> <p>Spontanidrott, vandring och promenader bör underlättas och skapas möjligheter för.</p> <p>Arrangemang i samarbete med föreningar och andra aktörer ges stöd så att utbudet kan bli både brett och unikt.</p>	<p>Redovisas vid årsbokslut via verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser som redovisas i KIFU.</p> <p>Preliminär statistik för antal arrangemang etc. redovisas nedan under rubriken nyckeltal.</p>	<p>Målet god skötseln kommer inte att kunna uppnås för alla besöksmål. I övrigt bedöms målet kunna uppfyllas</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Målet är delvis uppfyllt</p> <p>Ja</p>
<p>Målområde delaktighet och engagemang Möjlighet till aktiv fritid erbjuds genom bibliotek, Unkan, i kultur- och fritidsmiljöer samt i föreningsverksamheten som stöds genom föreningsbidraget. Verksamheten prioriterar barn och ungdomar.</p> <p>Ett ungdomsråd med regelbundna möten skall stöttas via ungdomsgården Unkan.</p> <p>Ett ungdomsråd ”tiotretton” med regelbundna möten skall stöttas via biblioteket.</p> <p>Brukarråd finns för föreningar och besöksföretag.</p>	<p>Redovisas vid årsbokslut via verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser som redovisas i KIFU.</p> <p>Preliminär statistik för antal möten etc. redovisas nedan under rubriken nyckeltal.</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Målet uppfylls genom det Lokala Ekorådet som startat under året.</p>
<p>Målområde tillgänglighet och trygghet Information, verksamhet och service finns på ett lättillgängligt och begripligt sätt och visar på Norbergs tillgångar i kultur- idrotts- och fritidsutbudet.</p> <p>Biblioteket är en viktig mötesplats med ett unikt offentligt rum för läsfrämjande, kunskaps-</p>	<p>Redovisas vid årsbokslut via verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser som redovisas i KIFU.</p> <p>Redovisas vid årsbokslut via verksamhetsplaner och</p>	<p>Målet bedöms uppfyllt bl a genom nya www.norberg.se</p> <p>Ja</p>

<p>inhämtning, tillhandahållande av datorer och media, studiecirklar och kulturella arrangemang.</p> <p>Den fysiska och språkliga tillgängligheten bör generellt höjas. En verksamhetsmiljö ska årligen åtgärdas.</p> <p>All verksamhet skall verka för ökad mångfald.</p>	<p>verksamhetsberättelser som redovisas i KIFU</p>	<p>Uppfylls genom tillgänglighetsförbättring vid Norbergs gruvmuseum</p> <p>Målet är uppfyllt</p>
--	--	---

Framtiden

Från 1 januari ingår utskottets verksamheter i två andra utskott, det nya utskottet Demokrati och samhällsutvecklingsutskottet (DSU) samt Barn- och utbildningsutskottet (BU). De delar som övergår till BU är biblioteket och ungdomsgården Unkan samt teaterbiografen. Övriga delar går till DSU, bland annat tillsammans med näringsliv, besöksnäring/turism, infrastrukturfrågor, folkhälsofrågor samt information.

Den utredning som tas fram om prioritering av kulturmiljöer är viktig för framtiden, likaså de gruvutredningar som görs och som berör flera av kulturmiljöerna. Förutsättningarna är goda för att det i DSU blir en bra samordning mellan kulturmiljöarbete, besöksmottagning och kommunal information samt att vi får till en långsiktig strategi för att arbeta med Norberg och Bergslagen som turistdestination.

Förslag till nya program för naturvård och kulturmiljö kommer att läggas fram för politiken under året. Föreningarna är mycket aktiva och genomför många arrangemang, men det innebär också ett ökat ekonomiskt tryck på utskottet. En översyn av föreningsbidragen är angelägen.

Bergslagsstatsning fortsätter även 2017-2018 och därmed utvecklingen av Bergslagens medeltidsmuseum/järnets hus. Arbetet med att utveckla Mimerlavsområdet fortsätter med bland annat nyinvigning av en upprustad Kraftcentral.

Personalekonomisk redovisning

Sjukfrånvaron; den totala sjukfrånvaron är 5,73%

Tillgången på vikarier; det saknas utbildade fritidsledare och bibliotekarier som vikarier.

Läget på arbetsmarknaden och erfarenheterna av rekryteringar; svårt att hitta utbildade fritidsledare. Personalläget i ett kort och medellångt perspektiv; pensionsavgång inom kulturmiljövården inom ett år.

Nyckeltal

Utfallet från bokslutet 2014 utgör budget för 2015.

(2013,2014) mål 2015/resultat den 31 augusti 2015 i kursiv stil. – uppgifter saknas/speglar inte verksamheten på årsbasis.

Verksamhet	Öppet-timmar/år	Besökare
Nya Lapphyttan	(744, 624) 624/582	(4996, 2562) 2562/4022
Gruvmuseet*	(160, 90) 90/350	saknas
Bibliotek	(1300, 1430) 1430/860	
Turistinfo bemannad**	(250, 270) 270/0	(601, saknas), saknas/saknas
Teaterbiografen		(11300/10900) 10900/6173

Bibliotek mediautlån (26400, 26400) 26400/15883

Teaterbiografen arrangemang (257, 232) 232/ 154

Antal föreningsaktiviteter för barn och ungdom, (1210, 1372) 1372/681

Procent av KIFU:s budget som används till barn- och ungdomsverksamhet
(Ca 40%, ca 40%) ca 40% ca 40%

Samtliga fastigheter/anläggningar har 11 abonnemang.

	Fast kostnad/år	kWh/år	Rörlig kostnad/år	S:a elkostnad/år
2012	37 600 kr	111 351 kWh	93 841 kr	131 841 kr
2013:	35 588 kr	137 412 kWh	68 263 kr	103 851 kr
2014:	43 936 kr	123 144 kWh	98 806 kr	142 742 kr
2015: ***	27 301 kr	88 520 kWh	144 772 kr	172 073 kr

Unkan

2013 är första året som Unkan ligger under KIFFF på helårsbasis.

År	Öppet	Antal besökare	Antal besökare/kväll
2014	778	5100	36
2015*	612	3752	39
2016*	688	4664	44

Avser 2015 t o m augusti och 2016 t o m augusti

* Gruvmuseet har varit stängd för ombyggnad 2014 och obemannat 2015. En tillförlitlig räkning är ännu inte etablerad

** Turistinformationen har varit obemannad 2015. En tillförlitlig räkning är ännu inte etablerad

*** Avser 2015 t o m augusti

Teaterbiografen har under januari-augusti haft 88 sammankomster med totalt 4307 besökare, besökssnittet per sammankomst är 48 personer.

Barn- och utbildningsutskottet

Ordförande: Johanna Odö

Förvaltningschef: Ingrid Nord

Resultat (kkkr)	Budget	Bokslut	Bokslut
	2016	2016	2015
Intäkter	19 577,0	40 143,6	12 271,0
Kostnader	-117 880,0	-136 777,7	-106 613,3
Nettokostnad före kapitalkostnad	-98 303,0	-96 634,1	-94 342,3
Kapitalkostnad	-218,0	-241,4	-305,7
Nettokostnad före kommunbidrag	-98 521,0	-96 875,5	-94 648,0
Kommunbidrag, årsbudget	98 521,0	98 521,0	94 648,0
Budgetavvikelse	0,0	1 645,5	0,0

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskott och förvaltning ansvarar för att bedriva förskola, fritidshem och grundskola enligt skollagen, grundskoleförordningen, läroplan för förskola respektive grundskola. Den frivilliga verksamheten Musikskolan är en verksamhet inom utskottets ansvarsområde. Norbergs kommun ansvarar enligt kapitel 24 i skollagen, för undervisningen av 6-10 elever från Davidsbo gård HVB-hem. Sedan 2015 ligger kommunens alla tillagningskök och mottagningskök under utskottet. Utskottet består av fem ordinarie ledamöter och tre ersättare.

Verksamheterna fördelas enligt följande:

Förskolor: Tallen 3 avdelningar, Blåsippan 3 avd, Treklövern 3 avd, Källgården 1 avd och Skogsgläntan 3 avd.

Förskoleklasser: Brunnen, Källan, Regnbågen

Fritidshem: Önskebrunnen, Källan och Regnbågen

Grundskolor: Källskolan årskurs 1-3, åk 1 är fyrparallellig i övrigt är årskurserna treparallelliga.

Källskolan har en förberedelseklass för undervisning av nyanlända elever.

Centralskolan årskurs 4-9, alla årskurser är treparallelliga. Centralskolan har tre förberedelseklasser för undervisning av nyanlända elever.

Musikskolan: Musikskolan erbjuder kommunens barn och ungdomar möjlighet till musikundervisning, enskilt eller i grupp. Musikskolan har samarbete med grundskolan och med kulturskolan i Avesta.

Undervisning för elever inskrivna på institution: Undervisningen sker i lokaler i fd Kärrgruvans skola. Alla eleverna i undervisningsgruppen kommer från andra kommuner.

Förskolechefen ansvarar tillsammans med biträdande förskolechef för förskoleverksamheten. Rektor för Källskolan har ansvar för förskoleklass till årskurs 3, fritidshemmen samt för elevhälsan. Rektor för Centralskolan har tillsammans med biträdande rektor ansvaret för årskurs 4-9, musikskolan och särskild undervisning enligt kap 24 i skollagen. Från och med höstterminen 2015 finns det en biträdande rektor på 25% med ansvar för särskild undervisning enligt kap 24 i skollagen.

Förskolecheferna och rektorerna arbetar tillsammans med sektorchefen för att utveckla förskola och skola med en gemensam vision *Det hänger på mig och jag kan göra något åt det. Jag, vi tillsammans i det livslåga lärandet.*

Utöver ovan beskrivna verksamheter finns en fristående förskola och fritidshem i Norberg som drivs av Karbenningsbygdens förskola, ekonomisk förening.

Kostenheten

Kostenheten består av tillagningsköken Centralskolan, Källskolan, Kärrgruvan och Björkängen samt mottagningsköken Blåsippan, Treklövern och Skogsgläntan. Totala antalet anställda inom enheten är 14,35 årsarbetare. Björkängens kök blev färdigbyggt och inflyttningsklart i början av mars efter nästan ett års väntan. Det är ett modernt kök som uppfyller de lagkrav som ställs på lokaler ur både miljö- och hygienhänseende. Blåsippans förskolekök är om- och tillbyggt.

Centralskolans diskrum och renseri har renoverats under sommaren, de har fått ny diskmaskin och grovdiskmaskin samt ett nytt kylrum. Nya matsalsmöbler har inhandlats till Centralskolans och Källskolans matsal. På grund av många nya elever som kommit till kommunen under åren har vi fått platsbrist i våra skolmatsalar. I mitten på februari öppnades Kärrgruvans skolkök upp för tillagning av mat till barnen på Tallen och Kärrgruvegruppen, det för att underlätta arbetsbelastningen för Källskolans kök som har fått fler portioner att tillaga och har platsbrist i kök, förråd och lastkaj. All personal har fått utbildning i allergikost och matallergi under våren.

Periodens händelser

- Nybyggd förskoleavdelning på Blåsippans förskola samt renovering av köket.
- Ny förskolechef.
- Vi har tagit emot 17 lärarstudenter i Partnerskolssamarbetet med Högskolan Dalarna.
- Fortsatt stort antal nyanlända barn och elever i våra verksamheter.
- Två moduler har ställts upp vid Centralskolan.
- Källskolan hyr externa lokaler för undervisning av nyanlända.
- Musikskolan har flyttat till Källgården.
- Ny tf rektor och biträdande rektor på Centralskolan.
- Utbildningsinsats med Skolverket för all personal inom skolan utifrån nyanländas lärande.
- Fortsatt arbete med vår vision, *Det hänger på mig och jag kan göra något åt det. Jag, vi, tillsammans i det livslånga lärandet.*
- Utskottet har arbetat fram nya åtaganden för 2017-2019 utifrån Kommunfullmäktiges vision 2025.
- Arbete med den attraktiva arbetsgivaren har skett på politiker och förvaltningsnivå.
- Förskola och fritidshem har införskaffat Life Care Planering för att digitalt kunna planera, lägga schema och ha snabb kommunikation med vårdnadshavare.
- Kostenheten har köpt in kostdataprogrammet Matilda för att på ett säkert sätt kunna näringsberäkna kosten som serveras inom våra verksamheter.

Ekonomiskt utfall och större avvikelser

Helårsprognosen för 2016 uppvisar ett resultat på 1,7 mkr. Överskottet på förvaltningen beror på att utskottet fått tilldelning av det tillfälliga statsbidraget för flyktingmottagande på sammanlagt 10,0 mkr. Statsbidraget har används bland annat till personalförstärkning, inköp av inventarier och förbrukningsmaterial. Grundskolan går med ett underskott på totalt 3,1 mkr till följd de satsningar verksamheterna genomfört med hjälp av de tillfälliga statsbidraget för flyktingmottagande.

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott på 1,1 mkr. Det stora överskottet på förskolan beror delvis på att hyreshöjningen för den nya avdelningen på Blåsippan började gälla först den 1 september och inte vid årets början som budgeterat samt att utfallet på vikariepoolen ligger lägre än beräknat. Förskoleklass och fritids visar ett positivt resultat på 0,1 mkr respektive 0,3 mkr. Särskolan gick med ett underskott på 0,2 mkr till följd av en extra elev från och med höstterminen 2016.

Kostorganisationens visar ett underskott vid årets slut på 0,2 mkr. Det stora underskottet finns på Björkängens kök, totalt 0,4 mkr. Detta trots att BU fört tillbaka 0,2 mkr som omfördelades vid budgetarbetet inför 2016. Största delen av underskottet beror på lägre intäkter än beräknat från

äldreomsorgen, vilket endast till viss del täcks upp av återföringen från BU. Resterande underskott beror på högre inköpskostnader på livsmedel än beräknat. Övriga verksamheter inom skola och förskola går totalt sett med överskott. Integrationen går med ett litet underskott vilket beror på att utskottet har sänkt prognosen för hur mycket vi får tillbaka från Migrationsverket för 2015.

Investeringsbudget

2016 års investeringsbudget är 0,35 mkr. Därutöver fick utskottet med sig 0,2 mkr från år 2015, vilket resulterar i en total investeringsbudget för 2016 på 0,5 mkr. Av det har 0,3 mkr använts under 2016. Utskottet har investerat i IT-utrustning och inventarier.

Måluppfyllelse

Hållbar och effektiv utveckling

Effektmål	Utvärdering	Mål uppfyllt
Medarbetarna har den kompetens och behörighet som krävs för verksamheten.	Skolverkets statistik, Öppna jämförelser	Saknar 13 legitimerade förskollärare. Har obehöriga lärare i trä- och metallslöjd, hem och konsumetskunskap, idrott, spanska, svenska, matematik, engelska, samt en lärare i åk 2.

Tillväxt och attraktivitet

Effektmål	Utvärdering	Mål uppfyllt
Alla elever har behörighet; har uppnått tillräckligt meritvärde för att komma in på gymnasieskolan.	Skolverkets statistik, Öppna jämförelser	77,8% vt 2016
Barn och elever uppskattar maten i hög grad.	Enkäter	Förskola 84 % F-klass 82 % Skola 56 %

Tillgänglighet och trygghet

Effektmål	Utvärdering	Mål uppfyllt
Barn, elever och vårdnadshavare upplever att miljön i hög grad är trygg och säker.	Enkäter	Förskola Inne 92% Ute 82% Förskoleklass Inne 91% Ute 74% Fritidshem Inne 93% Ute 74% Skola Inne 79% Ute 62%

Delaktighet och engagemang

Effektmål	Utvärdering	Mål uppfyllt
Barn och elever trivs och upplever delaktighet och inflytande i hög grad	Enkäter	Bifogat finns tabell med trygghet och trivsel liksom delaktighet och inflytande. Bilaga 1
Vårdnadshavare är nöjda med sitt barns förskola och skola i hög grad.		Förskola Bemötande 86% Verksamhet 81% Förskoleklass Bemötande 94% Verksamhet 86% Fritidshem

		Bemötande 96% Verksamhet 89% Skola Bemötande 87% Verksamhet 72%
--	--	--

Framtiden

Det är fortsatt svårt att rekrytera legitimerade förskollärare och lärare. Utskottet har under 2016 arbetat tillsammans med förvaltningen och de fackliga företrädarna på hur Norberg kan bli en mer attraktiv arbetsgivare, det arbetet fortsätter under 2017. Skolan åk 1-6 är fortsatt partnerskola mot Högskolan Dalarna.

Det är trångt i alla våra lokaler. Förskolan har många barn på liten yta. Vi har förstärkt med personal för att kunna ta emot alla barn och det medför att det blir för många människor i lokalerna. Förvaltningen har ett utredningsuppdrag för att utreda behovet av ytterligare en förskola.

Källskolan hyr från och med februari moduler för att få plats med alla sina elever. Källskolan behöver bättre lokaler till fritids och mer lokaler för arbetsplatser för personalen. Centralskolan behöver grupprum samt arbetsplatser för personalen. Det är svårt att göra en långsiktig planering för lokalerna eftersom elevantalet kan minska om de nyanlända flyttar från Norbergs kommun.

Förskolan och skolan har tack vare extra tilldelning i budget under det senaste året kunnat införskaffa teknisk utrustning i form av lärplattor, datorer, projektorer mm. För att vi ska utnyttja och använda de tekniska hjälpmedlen på bästa sätt behöver vi anställa en IT-pedagog. Kommunstyrelsen har antagit en IT-strategi under 2016 och utifrån det gett förvaltningen i uppdrag att se över vad verksamheterna kan digitalisera för att få ut maximal nytta av IT som möjliggörare för verksamhetsutveckling.

Under 2016 arbetade utskott och förvaltning fram en plan för att alla barn ska lämna grundskolan med behörighet till nationellt gymnasieprogram. Utskottet tilldelades 5,5 miljoner extra i budget fördelat på tre år för att arbeta med uppdraget under 2017-2019.

Från och med 2017 utökas utskottet med tre verksamheter, biblioteket, ungdomsgården Unkan samt Teaterbiografen, budgeten utökas därmed med 6,2 mkr.

Personalekonomisk redovisning

Sjukfrånvaron; den totala sjukfrånvaron uppgick till 5,24 %.

Tillgången på vikarier; det är svårt att hitta vikarier inom alla yrkeskategorier. De vakanser vi har täcks oftast av utbildad personal eller personal med lägre utbildning än den vi efterfrågar.

Läget på arbetsmarknaden och erfarenheterna av rekryteringar; det är brist på utbildade förskollärare, lärare, fritidspedagoger, barnskötare och speciallärare i hela Sverige.

Personalläget i ett kort och medellångt perspektiv; I dagsläget saknar vi tretton utbildade förskollärare. Inom skolan saknas behöriga lärare i trä- och metallslöjd, matematik, svenska, hem- och konsumentkunskap, spanska samt lärare i engelska. Källskolan har behov av en klasslärare i åk 2. Centralskolan behöver utöka elevhälsan med en specialpedagog.

Norbergs kommun – Årsredovisning 2016

NYCKELTAL

Barn- och utbildningsutskottet

Barn- och utbildningsförvaltningen	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Antal årsarbetare	125,7	126,8	124,7	122,6	153,7	156,0
Varav administrativ personal	4,63	4,5	3,85	3,85	3,85	4,25
Varav Skolledare	4,25	3,0	3,0	3,1	3,0	4,7
Skolmåltider						
Antal lunchportioner	154 797	143 622	158 266	176 629	199 006	173 512
Antal lunchportioner per årsarbetare	15 715	16 681	24 924	30 453	30 616	26 694
Bruttokostnad per lunchportion inkl frukost och mellanmål	35,59	36,52	30,86	27,24	26,72	24,99
Fortbildning						
Medel per årsarbetare	2 590	2 307	1 482	1 816	1515	641
Grundskola åk 1-9						
Antal elever	476	472	486	482	592	609
Antal årsarbetare	37,5	34,5	36,0	36,0	36,7	50
Årsarbetare inom stödåtgärder	8,5	8,0	8,0	7,0	9,5	17,4
Antal undervisande personal per 100 elever exkl stödåtgärder	7,9	7,3	7,4	7,5	6,2	8,2
Antal stödpersonal per 100 elever (exkl syo, skolsköterska, kurator och fritidsledare)	1,8	1,7	1,6	1,5	1,8	2,9
Antal undervisande personal per 100 elever (inkl stödåtgärder)	9,7	9,0	9,1	8,9	8,0	11,1
Uppnått målen i samtliga ämnen	91	83	91	78	80	74
	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Förskoleklass						
Antal elever	56,5	53	58	52	86	62
Antal årsarbetare	3,5	3,8	4,5	4,5	5,3	4,7
Antal undervisande personal per 100 elever	6,2	7,1	7,8	8,7	6,2	7,6
	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Fritidshem						
Antal elever	143	153	153	144	178	181
Antal årsarbetare	6,3	7,8	7,3	7,3	8	9,3
Antal undervisande personal per 100 elever	4,4	5,1	4,7	5,1	4,5	5,1
	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Förskola						
Källgården						
Antal barn	39	40	41	40	42	25
Antal årsarbetare	7,1	7,5	6,7	7,6	7,9	3,8
Antal undervisande personal per 100 barn	18,1	18,9	16,2	19,0	18,8	15,4
Antal barn per undervisande personal	5,5	5,3	6,2	5,3	5,3	6,5

Norbergs kommun – Årsredovisning 2016

Blåsippan

Antal barn	39	41	38	39	34	56
Antal årsarbetare	6,4	7,1	6,9	6,7	6,9	11,9
Antal undervisande personal per 100 barn	16,4	17,4	18,3	17,2	20,3	21,2
Antal barn per undervisande personal	6,1	5,7	5,5	5,8	4,9	4,7

Treklövern

Antal barn	59	54	52	55	51	57
Antal årsarbetare	8,8	9,0	9,2	9,0	8,5	11,5
Antal undervisande personal per 100 barn	15,1	16,6	17,7	16,4	16,7	20,2
Antal barn per undervisande personal	6,6	6,0	5,7	6,1	6,0	4,9

Tallen

Antal barn	43	46	50	50	61	57
Antal årsarbetare	7,0	8,0	9,1	8,2	11,9	12,2
Antal undervisande personal per 100 barn	16,2	17,3	18,2	16,4	19,5	21,4
Antal barn per undervisande personal	6,2	5,8	5,5	6,1	5,1	4,7

Skogsläntan

Antal barn	56	50	52	58	51	58
Antal årsarbetare	9,0	9,0	9,2	9,0	9,4	11,6
Antal undervisande personal per 100 barn	16,0	18,0	17,7	15,5	18,4	20,1
Antal barn per undervisande personal	6,2	5,5	5,6	6,4	5,4	5,0

Stödätgärder

Antal årsarbetare	1,3	1,3	1,2	1,0	0,75	1,3
Antal undervisande- och stödpersonal per 100 barn	0,5	0,6	0,5	0,4	0,3	0,5

Samtliga förskolor

Antal barn	245	240	233	242	239	253
Antal årsarbetare	41,7	43,2	42,3	41,5	44,6	51,0
Antal undervisande personal per 100 barn	17,0	18,0	18,2	17,1	18,7	20,2
Antal barn per undervisande personal	5,9	5,6	5,5	5,8	5,4	5,0

Utfall 2011 Utfall 2012 Utfall 2013 Utfall 2014 Utfall 2015 Utfall 2016

Musikskolan

Antal inskrivna	230	186	185	195	196	187
Antal årsarbetare	4,2	4,0	3,7	3,3	3,0	2,8

Socialutskottet

Ordförande: Annika Hedberg Roth

Förvaltningschef: Liselotte Eriksson

Resultat	Budget	Bokslut	Bokslut
(kkkr)	2016	2016	2015
Intäkter	75 521,9	73 631,2	52 015,8
Kostnader	-199 866,6	-197 972,4	-169 205,9
Nettokostnad före kapitalkostnad	-124 344,7	-124 341,2	-117 190,1
Kapitalkostnad	-341,0	-344,5	-239,0
Nettokostnad före kommunbidrag	-124 685,7	-124 685,7	-117 429,1
Kommunbidrag, årsbudget	123 760,7	123 760,7	117 013,0
Kommunbidrag, tilläggsbudget	925,0	925,0	416,1
Budgetavvikelse	0,0	0,0	0,0

Verksamhetsbeskrivning

Socialutskottet och socialförvaltningen bedriver individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, omsorg för funktionsnedsatta och socialpsykiatri. Dessa verksamheter är organiserade i sju olika områden under var sin områdeschef. Som stöd för dessa verksamheter finns en stab som svarar för administrativa stödprocesser. Förvaltningschefen svarar för den övergripande ledningen och styrningen av förvaltningen.

Förvaltningschef

Förvaltningschefen är ansvarig för övergripande frågor som gäller ledning och organisation. I förvaltningschefens ansvar ligger även att agera på en kommunövergripande nivå.

Förvaltningschefen är närmaste chef för de sju områdescheferna samt för förvaltningens stab. I staben samlas förvaltningens stödresurser i form av kontors- och nämndadministration, projekt- och utredningsarbete, information samt personal- och ekonomifrågor. Här finns även vaktmästare, Fixar-Malte samt medicinskt ansvarig sjuksköterska/psykiatrisamordnare.

Område funktionsnedsatta

Området för funktionsnedsatta vänder sig till personer med olika former av funktionsnedsättning som inte orsakats av ett naturligt åldrande. Inom området för funktionsnedsatta ryms den samlade LSS-verksamheten. Det innebär att alla som utretts och bedömts tillhöra personkretsen med rättigheter enligt LSS får sina insatser genom området funktionsnedsattas omsorg. Inom ramen för LSS kan vi erbjuda boende med särskilt stöd och service, personlig assistans, korttidsvistelse/fritidshem, daglig verksamhet, kontaktperson och ledsagning. Inom ramen för SoL kan insatsen boendestöd beviljas.

Äldreomsorg

Målgruppen inom äldreomsorgen är äldre personer som i olika former får hjälp i sin dagliga livsföring. Äldreomsorgen ger stöd till människor som bor i eget boende i form av hemtjänst och som vid behov kan kompletteras med korttidsvistelse, hemrehabilitering och dagverksamhet för dementa. Äldreomsorgen kan även erbjuda särskilda boenden, där kommunen ansvarar dygnet runt

för hälso- och sjukvård upp till sjuksköterskenivå. Arbets- och fysioterapeut, handläggare för bostadsanpassning samt hemsjukvården ryms också här samt två restauranger.

Individ-och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen är en bred verksamhet där människors behov av bistånd prövas enligt gällande lagstiftning. Inom individ- och familjeomsorgen ryms socialt arbete med barn, familjer och enskilda, arbetsmarknads- och försörjningsfrågor samt integration. Här finns även två HVB-hem för ensamkommande flyktingbarn, utslussverksamhet samt strukturerad öppenvård.

Individ- och familjeomsorgen samverkar med andra aktörer, exempelvis arbetsförmedling, försäkringskassa, barn- och vuxenpsykiatri samt övrig hälso- och sjukvård. Förskolan och skolan är också viktiga samverkanspartners. Med tanke på att Norberg är en liten kommun sker viss verksamhet i samverkan med andra kommuner eller inom ramen för exempelvis Norra Västmanlands Samordningsförbund. De verksamheter som sker i samverkan med andra kommuner är även budget-och skuldrådgivning, tillståndsenhet, familjerådgivning, ungdomsmottagning och öppenvård inom missbruksvården.

Årets händelser

Tillsammans med socialutskottet har förvaltningen arbetat med det övergripande uppdraget om den attraktiva kommunen samt framtagandet av nya åtaganden i samband med att Vision 2025 fastställdes av kommunfullmäktige.

De senaste åren har stort fokus legat på arbetsmiljöfrågor och områdeschefernas arbetsbelastning. Socialförvaltningens gemensamma vision är att minska antal underställda medarbetare till max 25 stycken. Politiken har tillmötesgått socialförvaltningens äskanden som gör det möjligt att rekrytera ytterligare en områdechef under nästa år.

Projekt Mönsterarbetsplats påbörjades i hemtjänsten utifrån ett politiskt beslut under 2016 och fortsätter även 2017. Projektet syftar till ökad tjänstgöringsgrad samt minskade delade turer. Personalförstärkning har genomförts och samtidigt har det bildats tre hemtjänstgrupper istället för två, nytt schema har provats i omgångar samt ändrat arbetssätt. Parallellt pågår en genomlysning för att säkerställa att planerings- och rapporteringssystemen används optimalt. Socialförvaltningen har tagit del av statliga stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen.

Många pensionsavgångar har förekommit vilket inneburit många nyrekryteringar i flera av verksamheterna. För att långsiktigt marknadsföra oss som arbetsgivare har deltagande skett på rekryteringsmässor i Västerås och på en branschdag för elever i norra länsdelen. Handledarutbildningar för personal har genomförts via Norra Västmanlands Utbildningsförbund efter ett politiskt beslut för att ge möjlighet till fler praktikplatser och för att göra det möjligt för personalen att kunna ge bra stöd till nya medarbetare. Ambassadörer har utbildats under hösten.

Tillsammans med flera kommuner i länet har socialförvaltningen getts möjlighet att ingå avtal omkring familjerätt med Västerås stad som utförare. Detta påbörjas 1 januari 2017

Utvecklingsmedel för arbetet mot våld i nära relation har sökts och erhållits från socialstyrelsen. Under hösten 2016 har Norbergs kommun tillsammans med Fagersta och Skinnskattebergs kommuner anställt en kvinnofridsamordnare. Anställningen är en projektanställning och pågår fram till sista december 2017.

Individ och familjeomsorgen har tilldelats extra medel under två års tid riktade till att sänka försörjningsstödet och minska barn och ungdomsplaceringar. En stödcoach och familjestödare har anställt för dessa uppdrag.

Ett nytt HVB-boende för ensamkommande barn öppnades under våren för att uppfylla det avtal som Länsstyrelsen och Migrationsverket tecknat med kommunen i december 2015. Under året minskar antalet ungdomar drastiskt och i juni säger Länsstyrelsen upp avtalen, vilket innebar att förvaltningen fick påbörja att planera för omställning av verksamheten och ta beslut om avveckling av ett boende. Regeringen tar samtidigt beslut om förändring av ersättning till kommunerna för ensamkommande barn som innebär att ersättningen sänks.

Projekt Påfart startar upp under våren, det är ett projekt finansierat av Arbetsförmedlingen som tillsammans med Bergslagens Folkhögskola, TVG och Fagersta, Skinnskatteberg och Norbergs kommun samverkar kring personer i etableringen i syfte att snabbare komma ut i arbetslivet och egen försörjning. I samverkan med ABF startar ”Samhällsvägladarkontoret” på byn. En mötesplats för information, råd och stöd. Delegationen för unga till arbete lyser ut statliga medel till olika projekt riktat till unga. Vi tre kommuner i norra länsdelen söker och beviljas medel för att under 2017-2018 genomföra ett projekt riktat till unga 16-24 år som har svårt att komma vidare på arbetsmarknaden.

Område funktionsnedsatta fortsätter sälja korttidsplatser för barn och unga till andra kommuner. Behoven varierar över tid vilket gjort att förstärkning varit nödvändig. De dagliga verksamheterna varierar också gällande deltagare. En ny personlig assistentgrupp har tillkommit.

Arbetet med regeringens satsning inom psykisk ohälsa-plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa (PRIO) som pågått hela året kommer att fortsätta under 2017.

I vissa verksamheter inom funktionsnedsattas område har hot och våld situationer uppstått. Riskanalyser och handlingsplaner att reviderats på uppdrag av Arbetsmiljöverket. För att göra arbetsplatsen tryggare under nattetid har Securitas anlåtts under året.Handledning och extra planeringsdagar har också genomförts för att stärka gruppen och ge tid för reflektion.

Under året har personalen inom socialförvaltningens verksamheter getts möjlighet till kompetenstutveckling samt föreläsning om värdskapet.

Ekonomiskt utfall och större avvikelser

Socialförvaltningen redovisar ett nollresultat. Förvaltningschefen redovisar ett överskott om 1 mkr som kommer av friställande av bufferten.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett överskott om 0,8 mkr. Överskottet orsakas främst av att placeringskostnader för både barn, unga och vuxna har varit lägre än beräknat samt att det funnits vakanta tjänster inom myndighetsgruppen. Under 2014 och 2015 beviljade fullmäktige medel för attraktivitetsåtgärder (BAL-anställningar) Dessa medel förbrukades inte till fullo under aktuell tidsperiod och fördes inte vidare efter 2015. Under 2016 har detta id belastats socialförvaltningen med kostnader om ca 0,1 mkr.

Äldreomsorgen redovisar ett underskott om 2,4 mkr. Underskottet orsakas främst av höga kostnader för bostadsanpassningsbidrag och höga kostnader för löner inom hemtjänsten, särskilt boende och sjuksköterskor.

Området för funktionsnedsatta redovisar ett överskott om ca 0,7 mkr. Överskottet orsakas främst av att en korttidsplats under året har sålts till en annan kommun. Detta har inte varit budgeterat under året.

Investeringar

Förvaltningens investeringsbudget uppgick till 0,1 mkr. Dessa medel har inte förbrukats.

Målområde 1. Hållbar och effektiv utveckling

Inriktningsmål: All verksamhet ska bedrivas kostnadseffektivt

Effektmål: Mål uppfyllt	<ul style="list-style-type: none"> • Ändamålsenliga nyckeltal ska möjliggöra för socialutskottet och förvaltningen att följa och jämföra verksamheterna över tid och med andra kommuner. 	
Indikator:	1. Finns det nyckeltal som är kopplade till socialutskottets effektmål respektive verksamheternas ekonomi?	
Uppföljning:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vid delårsbokslut kontrolleras att de årliga verksamhetsbeskrivningarna/produktionsmålen innehåller en planering i syfte att säkerställa att underlaget som nyckeltalen grundas på är tillförlitlig. ✓ Vid delårs- och årsbokslut redovisas alla förekommande nyckeltal i den utsträckning det är möjligt i jämförelse över tid och med andra kommuner. 	
(2015 års siffror inom parentes)	Försörjningsstödet kostnader per invånare	918kr (906kr)
	Antalet nya försörjningsstödsärenden de senaste sex månaderna.	45 nya ärenden juli-december. 58 nya januari-juni. Totalt antal nya ärenden under 2016: 103. (75 nya ärenden juli- december. 86 nya jan-jul. Totalt antal nya ärenden under 2015: 161)
	Andelen försörjningsstödsärenden som pågått 1 år eller mer i % av det totala antalet försörjningsstödsärenden.	Totalt antal ärenden 161231 är 90 st. Av dessa har 43 pågått längre än ett år, dvs 47 % av den totala mängden ärenden. (Totalt antal ärenden 151231 är 124. Av dessa har 41 pågått längre än ett år, dvs 33% av den totala mängden ärenden.)
	Kostnad per utförd hemtjänstimme	498kr (498kr)
	Kostnad per boendedygn SoL	1 441kr (1 385kr)
	Kostnad per boendedygn LSS	1 869kr (1 781kr)
	Kostnad per dygn på korttidsplats	1 330kr (1 368kr)

Målområde 2. Tillväxt och attraktivitet

Inriktningsmål: De kommunala verksamheterna ska ha god kvalitet.

Effektmål: Mål delvis uppfyllt	<ul style="list-style-type: none"> • Bistånd ska vara individanpassat och rättssäkert. • Individens behov och önskemål ska ligga till grund för en trygg vård och omsorg. • Brukarna ska vara nöjda med den mat som serveras. 					
Indikator:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Har personal som arbetar med myndighetsutövning, ledning och stabsfunktioner adekvat akademisk grundutbildning 2. Har personal med omvårdnadsuppgifter utbildning som motsvarar lägst gymnasieskolans omvårdnadsprogram? 3. Finns det individuellt utformade genomförandeplaner i alla pågående insatser där det inte finns någon annan plan eller där det är uppenbart obehövt? 4. Är minst 80% av våra brukare nöjda eller mycket nöjda med maten? 					
Uppföljning:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uppföljning av kompetensnivån hos personalen. ✓ Uppföljning av statistik för antal genomförandeplaner i förhållande till antal ärenden där genomförandeplan skall finnas. Redovisning vid halv- och helårsårsboks slut ✓ Stickkontroll av att genomförandeplanerna är individuellt utformade och att uppföljning skett enligt planering. ✓ Enkät till matgästerna vid Björkängens och Resedans matsalar. ✓ Enkät till brukare i ordinärt boende som erhåller bistånd i form av matdistribution. 					
Indikator 1.	Äldreomsorg	Område funktionsnedsatta	Individ och familjeomsorg	Arbete och integration	Stab	Ledningsgrupp
(2015 års siffror inom parentes)	<i>(Gläntan, Lärkan Höjden, Kåke: Ej aktuellt.</i> <i>Granbacken, Boberg, SSK: Ej aktuellt.</i> <i>Hemtjänst, Korttidsboende, dagverksamhet: Ej aktuellt.</i> <i>BAB: Ja (BAB: Ja)</i>	Ej aktuellt	9 av 10. (Ja)	2 av 3. (Lilla Björkås: Ja. I övrigt ej aktuellt.)	Ja (Ja)	7 av 8 (7 av 8)
Indikator 2.	Äldreomsorg			Område funktionsnedsatta		
(2015 års siffror inom parentes)	<i>Gläntan, Lärkan, Höjden, inkl poolen:</i> 26 av 38 (28 av 41). <i>Natten Björkängen 8 av 12 (3 visstidsanställda)</i>			31 av 52 För personliga assistenter kan personliga egenskaper och erfarenheter ibland väga tyngre än formell utbildning. (30 av 45)		
	<i>Granbacken, Boberg 29 av 35, Ssk 10 (obligatoriskt leg.): 39 av 45 (41 av 48).</i>					
	<i>Hemtjänst inkl. nattpatrullen: 19 av 31, Korttidsboende 9 av 10, kommunrehab +dagverksamhet 7 av 7. Tot. 35 av 48.</i>					

Norbergs kommun – Årsredovisning 2016

	(35 av 47)			
Indikator 3.	Äldreomsorg	Område funktionsnedsatta	Individ och familjeomsorg	Arbete och integration
(2015 års siffror inom parentes)	Granbacken A+ B 100% (100%)	LSS 100% (100%)	BUF 100 % (100 %)	Lilla Björkås 100 % (100 %) Lilla Björkås steg 2) 100 % (100 %) Skallberget HVB 100% Öppenvård 100%
	Boberg 100 % .2 av 22 behöver följas upp.(100%)	Boendestöd 100%, alla behöver följas upp. (89%)	F-stöd ”handlingsplan ” 100%. (”handlingsplan” 100%)	Kommunservice 100% (100%)
	Korttidsboende 100% (100 %)		Vuxen 100% (100%)	
	Mellangården 100 % (89%)			
	Hemtjänst 74%, 46 av 62. 32 av de 62 upprättade planerna behöver följas upp. (73%.)			
	Gläntan 100%. 3 av 13 behöver följas upp. (100%)			
	Lärkan 64 %. 9 av 14. 6 av de 9 upprättade planerna behöver följas upp. (100%)			
	Höjden 100%. 2 av de 7 upprättade planerna behöver följas upp.(100%).			

Indikator 4	Resedans matsal	Björkängens matsal	Ordinärt boende
(2015 års siffror inom parentes)	86 % av möjliga poäng. 17 svar. Ingen uppgift om svarsfrekvens. (86,7%, 23 svar)	85 % av möjliga poäng. 8 svar. Ingen uppgift om svarsfrekvens. (Matsalen stängd pga renovering.)	Svar på enkätundersökning enligt avtalat uppdrag har inte redovisats av det anlitate företaget. (94% (57% respektive 37%) av möjliga poäng är fördelade på svaren ”alltid” respektive ”för det mesta” vilket bedöms motsvara indikatorns ”mycket nöjda” och ”nöjda”. Matfabriken har gjort enkätundersökningen. Svarsfrekvensen är okänd.)

Målområde 3. Tillgänglighet och trygghet

Inriktningsmål: Norberg ska vara tryggt att växa upp, bo och åldras i.

Effekt mål:	<ul style="list-style-type: none"> • Socialförvaltningens verksamheter ska ta initiativ till samverkan med andra aktörer och synas i samhället. • De som önskar ska ha tillgång till skriftlig och muntlig information om socialförvaltningens verksamheter. 				
Mål uppfyllt					
Indikator:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Innehåller de årliga verksamhetsbeskrivningarna/produktionsmålen en planering för aktiviteter i syfte att samverka med andra aktörer och synas i samhället? 2. Har socialförvaltningens alla verksamheter aktuella kvalitetsdeklarationer/värdighetsgarantier som beskriver vad medborgarna kan förvänta sig för tjänster? 				
Uppföljning:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Senast inför halvårsbokslut redovisar områdescheferna verksamhetsbeskrivningarna/produktionsmålen och aktuella kvalitetsdeklarationer/värdighetsgarantier till förvaltningschef och verksamhetsutvecklare. ✓ Inför årsbokslut redovisar områdescheferna de aktiviteter i syfte att ta initiativ till samverkan med andra aktörer och synas i samhället som genomförts under året. 				
Indikator 1	Äldreomsorg	Område funktionsnedsatta	Individ och familjeomsorg	Arbete och integration	Stab
	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Indikator 2	Äldreomsorg	Område funktionsnedsatta	Individ och familjeomsorg	Arbete och integration	Stab
	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Målområde 4. Delaktighet och engagemang

Inriktningsmål: Kommunens verksamheter ska när det är möjligt samråda med brukarna.

Effektmål:	<ul style="list-style-type: none"> Socialutskottets verksamheter ska när det är möjligt samråda med brukarna. 				
Mål uppfyllt					
Indikator:	1. Innehåller de årliga verksamhetsbeskrivningar/produktionsmålen en planering för aktiviteter i syfte att när det är möjligt samråda med brukarna?				
Uppföljning:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Senast inför halvårsbokslut redovisar områdescheferna verksamhetsbeskrivningarna/produktionsmålen till förvaltningschef och verksamhetsutvecklare. ✓ Inför årsbokslut redovisar områdescheferna de aktiviteter i syfte att när det är möjligt samråda med brukarna som genomförts under året. 				
Indikator 1.	Äldreomsorg	Område funktionsnedsatta	Individ och familjeomsorg	Arbete och integration	Stab
	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Framtiden

Socialutskottet fortsätter att tillsammans med socialförvaltningen att arbeta med den attraktiva kommunen samt framtagandet av de nya åtagandena.

Förvaltningschefen fortsätter med att säkerställa områdeschefernas arbetsmiljö. Rekrytering av ytterligare en områdeschef påbörjas med medel som politiken tilldelat förvaltningen. Även områdescheferna kommer att följa sina verksamheter utifrån arbetsbelastning, rehabiliteringsprocess vid sjukskrivning samt Arbetsmiljöverkets nya föreskrifter och allmänna råd om organisatorisk och social arbetsmiljö.

Socialutskottet har tilldelats en miljon kronor från och med 2017 för personalförstärkning med fokus på ökad tjänstgöringsgrad. Socialförvaltningen planerar att satsa de medlen på baspersonal såsom undersköterskor och vårdbiträdena. Individ-och familjeomsorgen har tilldelats en miljon kronor extra under två år. De riktade medlen avses till att sänka försörjningsstödet och minska placeringar. Socialförvaltningen har anställt en stödcoach samt en föräldrastödjare för att arbeta med detta.

Kommunstyrelsen har antagit en IT-strategi under 2016 och utifrån det gett förvaltningen i uppdrag att se över vad verksamheterna kan digitalisera för att få ut maximal nytta av IT som möjliggörare för verksamhetsutveckling.

Projekt Mönsterarbetsplats fortsätter med uppföljning samt planering för det fortsatta arbetet under året. Upphandling av trygghetslarm kommer att ske både gällande särskilt boende samt ordinärt boende då de befintliga avtalen löper ut.

Socialförvaltningen inför e-tjänsten *Ekonomiskt bistånd VISA* gällandes försörjningsstöd, vilket innebär att den som söker försörjningsstöd har möjlighet att följa sin ansökan via internet. Den sökande kan på detta sätt se när ansökan är mottagen och registrerad samt kunna se beviljat bistånd för ansökt månad.

Tillsammans med flera kommuner i länet ingår förvaltningen ett samarbete om gemensam familjerätt med Västerås som anställningsmyndighet. Samverkan med skolan, kyrkan och landstinget fortsätter med Familjecentralen.

Regeringen ändrar ersättningsnivån från 1 juli 2017 för mottagande av ensamkommande barn och ungdomar. Avtalen är uppsagda och förvaltningens planering pågår gällande hur verksamheten för området ska se ut framåt. Kommunen har fortsatt ansvar för de unga som sedan tidigare anvisats till oss och verksamheten för utslussboende expanderar då flera ungdomar fyller 18 år och tackar ja till fortsatt vård.

Förvaltningen har beviljats medel från Länsstyrelsen, § 37 medel till Projekt Goda grannar. Det projektet syftar till att främja integrationen, informera och bygga relationer mellan unga och äldre, gamla och nya norbergare samt nyanlända och föreningslivet.

Inom ramen för den statliga PRIO-satsningen inom psykiatri kommer förvaltningen gemensamt med Fagersta och Skinnskattebergs kommun samt landstinget att genomföra utbildningsinsatser.

Den dagliga verksamheten Träffpunkten fortsätter att utvecklas samt att förvaltningen ser över möjligheten att hitta bra lokal för att starta upp sysselsättning inom psykiatri. Utbildning av handledare fortätter under våren för att ta emot nya medarbetare.

Personalekonomisk redovisning

Sjukfrånvaro under året	Den sammanlagda sjukfrånvaron under 2016 uppgick till 8,16%
Tillgång på vikarier	Tillgången på vikarier är problematiskt för förvaltningen, både när det gäller utbildad och outbildad personal. Under några månader 2016 har förvaltningen behövt köpa tjänster från bemanningsföretag gällande socionom.
Läget på arbetsmarknaden och erfarenheterna av rekryteringar	Förvaltningen har under 2016 genomfört ett antal rekryteringar. I samtliga fall där högskolekompetens krävs har medarbetare anställts. Däremot inte alltid gällande undersköterskor, där har vårdbiträden anställts.
Personalförsörjningsläget i ett kort och medellångt perspektiv	Personalförsörjningsläget bedöms i både kort och långt perspektiv som mycket osäker och svår.

Nyckeltal

	2013	2014	2015	2016	
Försörjningsstöd kostnad per invånare	975	922	906	918	Utbetalt försörjningsstöd per invånare. Totalt försörjningsstöd fördelat på statistik från KIR 161231
Kostnad per boendedygn SOL (SÄBO)	1 347	1 353	1 385	1 441	Kostnad berörda IDn samt viss fördelning av lokalkostnad och OH- kostnader
Kostnad per boendedygn LSS	1 731	1 801	1 781	1 869	Se ovan
Kostnad per korttidsplats i ÄO	1 495	1 479	1 368	1 330	Se ovan
Kostnad per utförd hemtjänsttimme	609	529	498	498	Enbart lönekostnaderna fördelat på antalet utförda timmar
Antalet nya försörjningsstödsärenden de senaste 6 månaderna	64	88	75	45	
Andelen försörjningsstödsärenden som pågått 1 år eller mer i % av det totala antalet försörjningsstödsärenden	36%	49,5%	33%	47%	

Redovisningsprinciper

Redovisningsmallens dokument

Resultaträkningen – sammanfattar kostnader och intäkter samt visar årets förändring av det egna kapitalet.

Balansräkningen – visar kommunens ekonomiska ställning på bokslutsdagen.

Finansieringsanalys

Finansieringsanalys enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation nr 16.2 används.

Värdering

Övergripande värderingsprincip är försiktighetsprincipen, vilket medför att skulder inte får undervärderas respektive att tillgångar inte får övervärderas.

Interna poster

Verksamhetens intäkter och kostnader är justerade med interna poster, förutom budget.

Leverantörsfakturor och utställda fakturor

Periodisering har gjorts av leverantörsfakturor och utställda fakturor med väsentliga belopp.

Kostnads- och intäktsräntor

Kostnads- och intäktsräntor har periodiserats.

Semesterlöneskulden

Semesterlöneskulden har redovisats som en kortfristig skuld.

Avskrivningar - komponentavskrivning

Avskrivning av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod enligt komponentmodellen. Avskrivningar påbörjas månaden efter att investeringen är slutredovisad.

Minsta gräns för komponentindelning vid åtgärder >1,0 miljoner kronor. För nya investeringar används i tillämpliga delar SKL:s publikation *Komponentavskrivning i kommuner och landsting*.

Exempel på ungefärliga avskrivningstider:

Gator och vägar 33 år

Inventarier 5-10 år

Datorer 3 år

Pensioner

Förändringen av pensionsskulden redovisas under verksamhetens kostnader.

Intjänade pensioner fr o m 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen enligt den så kallade blandade modellen. Kommunen har för perioden 1998-2005 beslutat att hela den individuella delen av pensionen skall betalas ut för individuell förvaltning. Fr o m år 2006 är avsättningen obligatorisk. Beräkningen av den individuella delen är gjord efter samma förhållande mellan lönesumma och verklig kostnad som utfallet 2016.

Kommunen har enligt avtal pensionsförpliktelse gentemot förbundschef på NVK.

Kommunen har enligt avtal pensionsförpliktelse gentemot nuvarande och tidigare kommunalråd.

Som underlag för pensionsskuld och pensionskostnader har KPA´s beräkning för 2016 använts.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna har periodiserats och redovisats det år då den beskattningsbara inkomsten intjänats.

Kommunen tillämpar rekommendation 4.2 från ”Rådet för kommunal redovisning” vad avser redovisning av skatteintäkter.

Rekommendationen avseende kommunalskatt inne-bär att inkomstårets redovisade skatteintäkter består av tre delar:

- preliminära månatliga inbetalningar
- prognos för slutavräkning (år 2016) från SKL, decemberprognosen
- differens mellan slutlig taxering och prognos föregående år (2015)

Till slutavräkningen avseende 2016-12-31 har vi använt Sveriges Kommuner och Landstings prognos från 161221, cirkulär 16:64.

Leasingavtal

Rekommendation nr 13.2 gällande Redovisning av leasingavtal innebär att klassificering skall göras av leasingavtal, antingen som finansiellt eller operationellt. Leasingavtalen inom Norbergs kommun är klassificerade som operationella.

Omsättningstillgångar

Aktier och fonder, både ränte- och aktiefonder redovisas enligt den kommunala redovisningslagen som omsättningstillgångar och tas alltid upp till lägsta värdets princip.

Uppskattningar och bedömningar

Särskilt statsbidrag för flyktingmottagning är periodiserat med 12/13 på år 2016.

Redovisningsbegrepp och ordlista

Anläggningsskapital

Bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder inkl avsättningar.

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda för stadigvarande bruk.

Avskrivningar

Den värdeminskning (förslitning) som årligen sker på en anläggningstillgång, baserat på anskaffningsvärdet inkluderat omkostnader dividerat med den ekonomiska livslängden.

Avsättningar

Ekonomiska förpliktelser som är säkra, men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då dessa ska infrias och betalas ut.

Eget kapital

Består av anläggningsskapital (bundet i anläggningar m m) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Finansiella anläggningstillgångar

Aktier, obligationer, långsiktiga fordringar, avskrivning sker ej.

God redovisningssed

En faktisk förekommande praxis hos en kvalitativt representativ krets bokföringsskyldiga dvs man ska inte motgå lagar och uttalanden från den teoretiska verksamhets expertisen såsom rekommendationsorganen.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som nyttjas inom en viss verksamhet.

Kapitalkostnader

Benämning för internränta och avskrivning.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som skall betalas inom ett år.

Likviditet

Betalningsförmåga på kort sikt (förmågan att betala sina skulder i rätt tid).

Långfristiga skulder

Lån som är på längre än ett år och innehåller ränteutgifter.

Materiella anläggningstillgångar

Kan vara fastigheter, byggnader, mark, maskiner och inventarier som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m m.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Nyckeltal

Mäter förhållandet mellan två storheter, t ex likvida medel i procent av externa utgifter (likviditet).

Omsättningstillgångar

Kan vara lager, förråd, kontanter, och kundfordringar (kortsiktiga).

Periodisering

Fördelning av inkomster och utgifter på de redo-visningsperioder till vilka de hör.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Skuldsättningsgrad

Hur stor del av kommunens tillgångar som är lånefinansierade.

Soliditet

Ett nyckeltal som visar procentuellt den del av totala tillgångar som är egenfinansierad, eget kapital dividerat med balansslutningen (totalt kapital). Visar betalningsförmågan på längre sikt. Ju högre soliditet desto större ekonomiskt handlingsutrymme.

Sammanställd driftredovisning

Nämnd (kkr)	Nettobudget 2016	Kostnader 2016	Intäkter 2016	Nettokostnad 2016	Netto- avvikelse	Nettokostnad 2015
Kommunfullmäktige	69 172,0	70 796,4	4 301,9	66 494,5	2 677,5	60 474,6
Kommunstyrelsen och allmänna utskottet	12 792,0	30 799,4	17 972,1	12 827,3	-35,3	15 221,2
Kultur-, idrotts- och fritidsutskottet	9 895,0	15 798,6	5 560,8	10 237,8	-342,8	10 555,8
Barn- och utbildnings- utskottet	98 521,0	137 019,1	40 143,6	96 875,5	1 645,5	96 923,0
Socialutskottet	124 685,7	198 316,9	73 631,2	124 685,7	0,0	117 429,1
Summa nämnderna	315 065,7	452 730,4	141 609,6	311 120,8	3 944,9	300 603,7
Finansieringen	-316 082,0	24 436,9	-368 555,7	-344 118,8	28 036,8	-305 932,0
TOTALT	-1 016,3	477 167,3	-226 946,1	-32 998,0	31 981,7	-5 328,3

Sammanställd investeringsredovisning

Nämnd (kkr)	Nettobudget 2016	Utgifter 2016	Inkomster 2016	Nettoinvest 2016	Netto- avvikelse	Nettoinvest 2015
Kommunfullmäktige	22 554,0	19 099,6		19 099,6	3 454,4	21 336,0
Kommunstyrelsen	1 182,0	434,7	0,0	434,7	747,3	1 078,3
<i>varav allmänna utskottet</i>	<i>500,0</i>	<i>88,6</i>		<i>88,6</i>	<i>411,4</i>	<i>-66,0</i>
<i>varav kultur-, idrotts- och fritidsutskottet</i>	<i>100,0</i>			<i>0,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
<i>varav barn- och utbild- ningsutskottet</i>	<i>507,0</i>	<i>346,1</i>		<i>346,1</i>	<i>160,9</i>	<i>93,8</i>
<i>varav socialutskottet</i>	<i>75,0</i>			<i>0,0</i>	<i>75,0</i>	<i>950,5</i>
TOTALT	23 736,0	19 534,3	0,0	19 534,3	4 201,7	22 414,3

Driftredovisning

(kk)	Årsbudget	B O K S L U T 2 0 1 6			Bokslut	
ID	2016	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	2015
Kommunfullmäktige						
Kommunfullmäktige	696,2	542,6		542,6	153,7	713,0
Valnämnden		0,0		0,0	0,0	0,0
Revisionen	273,9	328,9		328,9	-55,0	251,8
Kommunalt partistöd	162,0	189,0		189,0	-27,0	189,0
Överförmyndare	759,5	2 267,5	1 532,7	734,8	24,7	559,3
NVU	33 081,9	35 552,6	2 766,4	32 786,2	295,7	33 422,1
Bidrag till NVK	16 052,0	13 732,4		13 732,4	2 319,6	10 129,7
Verksamhetslokaler	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0
Outhyrda lokaler	0,0	116,0		116,0	-116,0	363,9
SDR	4 937,9	5 109,9		5 109,9	-172,0	4 831,1
V-dala miljö- o byggn.nämnd	2 929,0	2 348,8		2 348,8	580,2	2 386,0
V-Dala lönenämnd	939,0	858,5	2,8	855,7	83,3	887,9
N Västmanlands ek.nämnd	3 854,0	4 123,6		4 123,6	-269,6	3 439,0
VL, länstrafiken	3 599,0	3 730,3		3 730,3	-131,3	3 156,5
N Västmanlands sam.ordn.förb	184,0	157,0		157,0	27,0	145,5
Inköpsverksamhet	650,0	637,9		637,9	12,1	
Näringslivsfrämjande åtgärder	1 053,7	1 101,4		1 101,4	-47,7	
Summa kommunfullmäktige	69 172,0	70 796,4	4 301,9	66 494,5	2 677,5	60 474,6
Kommunstyrelsen						
Kommunstyrelsen	1 339,6	1 297,0	0,0	1 297,0	42,7	1 353,5
Arbetsutskottet	195,0	158,0		158,0	37,0	107,8
Personalutskottet	51,1	50,9		50,9	0,2	41,5
Prestationsbaserade medel			-1,6	1,6	-1,6	0,0
Tillgänglighet för hållbar IT		33,6		33,6	-33,6	
Till ks förfogande	1 177,7	1 304,4		1 304,4	-126,7	1 446,2
Bredband ks	9,6	9,6		9,6	0,0	9,8
Medlemsavg under ks	500,0	350,5		350,5	149,5	419,6
Kanslisektionen	1 140,6	2 436,4	387,3	2 049,1	-908,5	1 524,0
Kommunarkivet				0,0	0,0	0,0
Kommunal beredskap		855,2	855,2	0,0	0,0	0,0
Info/utredning	746,4	817,5		817,5	-71,2	592,3
Enhet administration	2 724,2	3 208,0	677,6	2 530,4	193,8	2 541,1
Turism	1 000,0	669,4		669,4	330,6	
Integrationskoordinator/projektmedel		3 668,0	3 668,0	0,0	0,0	
Lk utvecklingsmedel	100,0	36,0		36,0	64,0	6,5
Delegation unga till arbete		-6,1		-6,1	6,1	0,0
IT-verksamhet, gemensam	264,3	257,2		257,2	7,0	2 012,5
Ansvarsförsäkring	343,8	621,4		621,4	-277,6	456,0
Avgift SKL, VKL	303,5	308,0		308,0	-4,5	293,0
Inköpsverksamhet				0,0	0,0	544,5
Reception/växel		59,0		59,0	-59,0	-0,7
Personalsektionen	1 799,4	1 688,7	3,5	1 685,2	114,2	1 779,3
Friskvård	20,4	0,0	0,0	0,0	20,4	0,0
Fackliga företrädare	719,0	302,0	0,0	302,0	417,0	815,7
Personalpolitiska åtgärder	20,4	0,0		0,0	20,4	0,0
Feriarbeten	200,0	181,5		181,5	18,5	153,9
Miljö- och utveckling	10,2	0,0		0,0	10,2	0,0
Företagshälsovård	86,9	53,5		53,5	33,3	42,2

Norbergs kommun – Årsredovisning 2016

(kr)	Årsbudget	B O K S L U T	2 0 1 6	Nettokostnad		
ID	2016	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	2015
Utbildning integration		783,1	783,1	0,0	0,0	
Lönenämnden		22,1	22,1	0,0	0,0	0,0
Lönesektionen		11 576,9	11 576,9	0,0	0,0	0,1
Lönen, egna kostnader	40,0	57,5		57,5	-17,4	51,5
Näringslivsfrämj åtg				0,0	0,0	1 031,0
Summa kommunstyrelsen	12 792,0	30 799,4	17 972,1	12 827,3	-35,3	15 221,2
Kultur-, idrotts- och fritidsutskottet						
Kultur- och fritidsutskottet	40,0	59,6	0,0	59,6	-19,6	55,0
Kultur- och fritidsförvaltningen	820,9	1 169,2	660,5	508,7	312,1	710,1
Kultur	5 107,1	6 204,9	959,7	5 245,2	-138,0	4 582,7
Fritid	3 927,0	4 364,1	362,7	4 001,3	-74,3	4 410,4
Turism				0,0	0,0	797,6
Kultur-, idrotts- och fritidsutskottet	9 895,0	11 797,7	1 982,9	9 814,8	80,2	10 555,8
Projekt						
Mossgruveparken		278,2	82,5	195,7	-195,7	
Bergslagsforskning		0,0	0,0	0,0	0,0	
KMV program		42,5	42,5	0,0	0,0	
Lona		-19,6	-19,6	0,0	0,0	
Belysning gruvmuseet		52,0	52,0	0,0	0,0	
Kallmora konstkanal		381,1	381,1	0,0	0,0	
Utveckling av skidanläggningar		0,0	0,0	0,0	0,0	
Projekt Engelbrekt		76,2	0,0	76,2	-76,2	
Södra schaktets lave		0,0	0,0	0,0	0,0	
Naturupplevelse i barnens bergslag		199,7	48,5	151,2	-151,2	
Översiktsplan		124,1	124,1	0,0	0,0	
Välkomnande Karbenning		2,4	2,4	0,0	0,0	
Fönsterrenovering Thorshammar		46,1	46,1	0,0	0,0	
Bergslagens Medeltidsmuseum		941,0	941,0	0,0	0,0	
Kraftcentralen/Mimerlaven		1 877,4	1 877,4	0,0	0,0	
Projekt	0,0	4 000,9	3 577,9	423,0	-423,0	0,0
Totalt kultur-, idrotts- och fritidsutskottet	9 895,0	15 798,6	5 560,8	10 237,8	-342,8	10 555,8
Barn- och utbildningsutskottet						
Barn- och utbildningsutskottet	185,0	104,0	0,0	104,0	81,0	170,3
Barn- och utbildningskontor	-1 367,0	4 522,8	10 084,4	-5 561,6	4 194,6	2 378,2
Skolmältider	7 442,0	11 960,3	4 276,8	7 683,5	-241,5	7 728,6
Grundskola	53 911,5	63 909,9	6 476,5	57 433,4	-3 521,9	49 911,9
Fritids	2 717,0	4 384,9	1 926,1	2 458,8	258,2	2 673,1
Förskola	28 141,5	33 699,9	6 654,1	27 045,7	1 095,8	25 310,2
Förskoleklass	2 678,0	2 923,2	342,1	2 581,0	97,0	2 534,5
Grundsärskola	2 900,0	3 085,4	0,5	3 084,9	-184,9	3 616,6
Musikskolan	1 876,0	2 068,8	170,9	1 897,9	-21,9	1 888,1
Integration	0,0	10 326,5	10 212,1	114,3	-114,3	677,8
Familjecentralen	37,0	33,5	0,0	33,5	3,5	33,8
Summa barn- och utbildningsutskottet	98 521,0	137 019,1	40 143,6	96 875,5	1 645,5	96 923,0

Norbergs kommun – Årsredovisning 2016

(kk)	Årsbudget	B O K S L U T 2 0 1 6			Nettokostn	
ID	2016	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	2015
Socialutskottet						
Socialutskottet	241,0	227,4	0,0	227,4	13,6	204,7
Förvaltningschef	5 635,7	5 262,9	671,4	4 591,5	1 044,2	3 406,0
Individ- och familjeomsorgen	28 782,0	75 838,3	47 857,9	27 980,4	801,6	25 605,9
Äldreomsorg	71 165,0	81 589,8	7 983,9	73 605,9	-2 440,9	68 997,0
Handikappomsorg	18 862,0	32 064,8	13 882,3	18 182,5	679,5	18 799,4
Projekten	0,0	3 333,7	3 235,7	98,0	-98,0	416,1
Summa socialutskottet	124 685,7	198 316,9	73 631,2	124 685,7	0,0	117 429,1
Totalt nämnderna	315 065,7	452 730,4	141 609,6	311 120,8	3 944,9	300 603,7
Finansieringen						
31 Taxor och avgifter				0,0	0,0	
34 Hyror och arrenden	-11 984,6		-12 622,9	-12 622,9	638,3	-13 027,7
35 Bidrag				0,0	0,0	-3 193,2
36 Försäljn av verksamhet			-175,4	-175,4	175,4	-216,3
80 Skatteintäkter	-250 556,0		-248 181,0	-248 181,0	-2 375,0	-245 228,8
82 Generella statsbidrag	-76 457,0		-104 327,8	-104 327,8	27 870,8	-67 380,3
84 Finansiella intäkter	-300,0		-145,4	-145,4	-154,6	-345,0
93 Försäljningsmedel	-3 098,5		-3 103,2	-3 103,2	4,7	-3 192,5
45 Bidrag och transfereringar	177,5	177,5		177,5	0,1	177,5
46 Entreprenad o köp av vht		1 002,1		1 002,1	-1 002,1	2 264,6
50 Löner arbetad tid				0,0	0,0	84,9
51 Förändr semesterlöneskuld	500,0	32,6		32,6	467,4	341,5
55 Kostnadsersättningar				0,0	0,0	0,5
56 Soc avg enl lag	100,0	167,0		167,0	-67,0	-708,1
57 Pensionskostnader	5 125,0	6 236,6		6 236,6	-1 111,6	5 743,1
58 Personalsociala kostnader				0,0	0,0	
60 Lokal- och markhyror	1 354,0	-4 382,4		-4 382,4	5 736,4	206,5
64 Förbrukningsinventarier				0,0	0,0	
65 Kontorsmaterial				0,0	0,0	
69 Kostnader för transport m m				0,0	0,0	
70 Transporter o resor				0,0	0,0	
71 Representation				0,0	0,0	
72 Annonser, reklam, info				0,0	0,0	16,2
73 Försäkringar o riskkostnader		478,3		478,3	-478,3	478,3
74 Övr främmande tjänster		111,9		111,9	-111,9	120,4
76 Diverse kostnader				0,0	0,0	0,2
79 Avskrivningar	9 239,2	13 374,5		13 374,5	-4 135,3	9 988,2
83 Inkomst- och kostnadsutjämn	3 663,0	2 543,6		2 543,6	1 119,4	2 651,5
85 Finansiella kostnader	3 410,0	1 743,5		1 743,5	1 666,5	2 246,4
97 Div interna kostnader	2 745,4	2 951,7		2 951,7	-206,3	3 040,1
Finansieringen	-316 082,0	24 436,9	-368 555,7	-344 118,8	28 036,8	-305 932,0
Totalt kommunen	-1 016,3	477 167,3	-226 946,1	-32 998,0	31 981,8	-5 328,2

Investeringsredovisning

(kkkr)	Nettobudget	B O K S L U T 2 0 1 6			Nettoinvest	
ID	2016	Utgifter	Inkomster	Nettoinvest	Nettoavvik	2015
Kommunfullmäktige						
Entreprenad NVK						
Ofördelade investeringar	6 682,2			0,0	6 682,2	0,0
Lekplatsutrustning				0,0	0,0	246,7
Källskolan hus A, ny ventilation				0,0	0,0	106,8
Syrenen, ny ventilation				0,0	0,0	2 096,9
Björkängen kök, ny ventilation	1 929,8	862,9		862,9	1 066,9	13 279,2
Tinget 7, kommunhuset	325,6	79,3		79,3	246,3	124,4
Bruksbo 3 Blåsippan, ny förskoleavd	3 904,6	3 943,6		3 943,6	-39,0	1 495,4
Stutbo 1:92	4 908,8	3 847,6		3 847,6	1 061,2	3 986,6
Svanen 10, Esbjörns 18	2 975,0	2 185,5		2 185,5	789,5	
Utredn o proj ny idrottshall		2 432,9		2 432,9	-2 432,9	
Utredn o proj nytt LSS-boende		12,0		12,0	-12,0	
Kylsbo 1:6, Kärrgruvans skola	1 530,0	677,1		677,1	852,9	
Kylsbo 1:6, Kärrgruvans skola		396,5		396,5	-396,5	
Brandstation, byte tak		4 662,2		4 662,2	-4 662,2	
Klacken 1:25, Va	298,0			0,0	298,0	
Kommunfullmäktige	22 554,0	19 099,6	0,0	19 099,6	3 454,4	21 336,0
Kommunstyrelsen						
varav kommunstyrelsen allmänna utskott						
Anslutningsavgifter				0,0	0,0	-175,9
Fastighetsförvärv		10,4		10,4	-10,4	0,0
IT-investeringar, kommunledningen	500,0	78,2		78,2	421,8	109,9
Kommunstyrelsen	500,0	88,6	0,0	88,6	411,4	-66,0
varav kultur-, idrotts- och fritidsutskottet						
Biblioteksverksamheten	100,0			0,0	100,0	0,0
Investeringar KIF				0,0	0,0	100,0
Kultur-, idrotts- och fritidsutskottet	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0
varav barn- och utbildningsutskottet						
IT-investering BUN		129,2		129,2	-129,2	93,8
Inventarier BUN	507,0	216,8		216,8	290,2	
Barn- och utbildningsutskottet	507,0	346,1	0,0	346,1	160,9	93,8
varav socialutskottet						
Pulsen				0,0	0,0	950,5
Inventarier Socialnämnden	75,0			0,0	75,0	0,0
Socialutskottet	75,0	0,0	0,0	0,0	75,0	950,5
Totalt kommunstyrelsen	1 182,0	434,7	0,0	434,7	747,3	1 078,3
Totalt kommunen	23 736,0	19 534,3	0,0	19 534,3	4 201,7	22 414,3

**Norbergs kommun
Malmgatan 7
Box 25
738 21 Norbergs Kommun**

**Telefon: 0223-290 00
Fax: 0223-207 78
E-post: info@norberg.se
Hemsida: www.norberg.se**